

nufaca

número 36

PUBLICACIÓ D'AMICS DE CERDANYA

Preu 100 pts.

**En Desembre,
força
activitat teatral**

**Els nostres Bombers
Nota de Centristes**

BAR CAFETERIA

RISCO

ESPECIALIDAD EN TAPAS VARIADAS
Y PLATOS COMBINADOS

JOSE ANTONIO, 34 — PUIGCERDÀ

ASSESSORIA

FISCAL

JORDI
CARBÓ
i BRILLAS

Economista Col·legiat
Assessor Fiscal Diplomata

INFORMACIO FISCAL - TRIBUTARIA

Confii'n's l'assessorament, liquidació, tramitació, etc.
dels seus impostos i la corresponent comptabilitat
de tota mena de negocis, així com també les possibles
inspeccions que pugui tenir.

Com experts diplomats en la matèria.

Si ho desitja podem establir abonaments mensuals.

Informi-se'n sense cap mena de compromís.

C/. PUIG PEDROS, 3 PUIGCERDÀ - TEL.: 88 11 65
C/. PUIGCERDÀ, 2 LLIVIÀ

Restaurant típic de Cerdanya

EL RECÓ

Telèfons: 88 11 46 - 88 13 79 - 88 08 69

VILALLOVENT (PUIGCERDÀ)

JOIERIA
RELLOTGERIA

J. Fullana

PUIGCERDÀ

FOTO - ESTUDI

Escoles Pies, 16
Tel: 88 03 88
PUIGCERDÀ

AUTO ESCOLA PUIGCERDÀ

Victòria, 4, 1er.

PUIGCERDÀ

**FILATELIA
MONTANÉ**

C/. Morera, 6
PUIGCERDÀ

HOTEL

DIRECTOR:
JULIO PEREZ DE ROZAS

RESTAURANTE

EUROPA

Plaza Cabrinetty, 16
Tfno. — 88 01 00
PUIGCERDÀ

TOSAS-SASTRE

José Antonio, 4 PUIGCERDÀ

editorial

número 36

rufaca

Publicació de l'Associació
"Amics de Cerdanya"

Consell de Redacció:

F. X. Bosom
Pere Capdevila
Miquel Casanovas
Rosa Cuesta
Pere Domingo
Laura Fabra
Emili Guirao
Pep Martí
Carme Moreno
Joan Peitx
Josep Peitx
Dolors Picas
Xavier Pujol (corrector)
Jean Paul Poirier
Meritxell Sastre
Ramon Solà
Rosa Soler
Josep M. Tosas

Col.laboradors

El Biògrafo
Cu-Cut
Pere Font
Juan Fullana
Salvador Galcerán
Roger Giral (França)
Nostàlgic
Carme Clausell (França)
Rosa M. Martínez
El Trovador
Josep Vigo

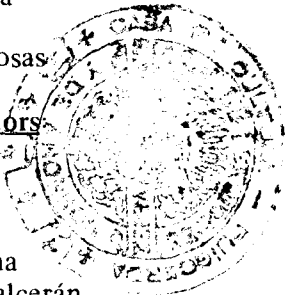
Edita: AMICS DE Cerdanya
Passeig 10 d'abril, s/n.
PUIGCERDÀ

T. 88 12 13
88 02 69
88 12 25

Composició i muntatge:
equip VILETA 12
Artesa de Lleida

PUBLICACIÓ MENSUAL.

La direcció de la revista no es fa responsable dels judicis personals dels seus col.laboradors.

En aquest número de RUFACA coincideix que es publica la representació de tres obres teatrals representades per artistes de la nostra comarca.

Concretament a Puigcerdà, Bellver y Llívia. En aquest moment en què la societat no està massa sensibilitzada envers aquest art és una cosa molt important que valorem molt positivament aquest fet. Si, senyor; cal animar, recolzar i ajudar aquests grups.

RUFACA se'n fa ressó en aquesta editorial per tal que això continuï i augmenti. El teatre és quelcom molt important per a una sana convivència entre tothom.

Fem teatre, vegem teatre, protegim el teatre.

sumari

EDITORIAL	3	ENSENYAMENT	
ACTUALITAT Cerdana		Mester de Bachilleria	15
El vent del dia 7 de gener	4	El derecho a una enseñanza nueva	15 - 16
Servei d'Urbanisme	4	ESPORTS	
Teatre a l'Institut	5	Per una nova orientació de l'esport	16
Teatre a Bellver i Alp	5	Hoquei sobre gel	17
Teatre a Llívia	5	Cruz Roja informa	18
Teatro en E.G.B.	6	La Història de la Radioafició	19
A Ger també sabem fer "Xarinola"	7	COL.LABORACIONS	
La Casa de la Vila	7	Ignorando la belleza del arte	20
Nota de Centristes de Catalunya	8	II Concurs de Fotografia	20
FOTO DENUNCIA	9	Fechas enigmáticas	21
El Parc de Bombers tot un equipament	9	El plany d'un anticuat	22
Respostes i disculpes de les comissions	10	LLETRES	23 - 24
XERRANT AMB		RECULL	25
L'Associació de Pares	11 - 12 - 13	SOCORRISME	25
L'Aeroclub és ja internacional	13	CARTES A RUFACA	25 - 26
DES DE L'ARXIU		RUFACADES	26
La Baronia de Saltguel (V)	14		

EL VENT DEL DIA 7 DE GENER

Els disbarats que va fer el vent huracanat del dia 6 al 7 de gener, més o menys ja els vam poder palesar: Tot el dia a les fosques, teulades arrencades, antenes de TV trencades, etc... Però, potser una de les coses inversemblants que va fer, fou la quantitat de neu que col·locà al Passeig de Rigolisa de manera que el deixà totalment obstruït. Les congostes arribaven a alçades de prop de 2 metres. Fins i tot, i com es pot veure en la foto, un cotxe hi queda totalment cobert per la neu. Sort que els seus ocupants l'havien pogut abandonar a temps. L'endemà, les feines de neteja del camí es varen haver de fer amb una pala mecànica, com també es pot veure a la foto. La neu i el vent tenen males bromes. . .

SERVEI D'URBANISME

El Servei d'Urbanisme ha aprovat definitivament cent cinc (105) projectes presentats per ajuntaments gironins.

La Generalitat a través del Servei d'Urbanisme de Girona, organisme depenent del departament de Política Territorial i Obres Públiques ha resolt atorgar l'aprovació definitiva a 105 projectes d'obres promoguts per diferents ajuntaments.

De la nostra comarca trobem:

— Projecte de reforma xarxa aigua potable i clavegueram, que promou l'Ajuntament d'Urús.

— Projecte de pavimentació i condicionament del Camí a Sareja, que promou l'Ajuntament de Llivia.

F. I. V.

LA CAIXA INFORMA

La Caixa de Pensions ha publicado la lista de los premiados en el concurso "Pin-4/RUFACA

tem Catalunya" que convocó en el verano de 1979 y en el que fueron presentados un total de 9.292 dibujos en la provincia de Gerona.

Este concurso está abierto a todos los niños de hasta 14 años y era un intento de que a través de los dibujos los niños reflejasen su visión de nuestra tierra.

Los jóvenes artistas de Cerdanya presentaron 301 dibujos siendo premiados 6 de ellos:

Jordi PORTA i MIRO de Bellver de Cerdanya.

Joan Carles MARTINEZ de Bellver de Cerdanya.

Mari RUIZ i GARCIA de Bellver de Cerdanya.

Lourdes TALLAFERRO i CANO de Puigcerdá.

Antònia ORTEGA i OLIVA de Bellver de Cerdanya.

Maria Neus MARTINEZ i BORREGO de Bellver de Cerdanya.

Nuestra enhorabuena a todos los participantes. Que estos premios sirvan de aliciente y se traduzca en una mayor participación en otra ocasión.

RUFACA

PISTA DE GEL

Per fi ha arribat la prestació atorgada

per a la construcció de la pista de gel essent el total de 13.000.000 de pessetes, i d'uns 5.500.000 de pessetes el que ja ha arribat a Puigcerdá.

Tant les juntes del Gel com les del Poliesportiu treballen de valent per aconseguir fer les fórmules per a la captació de socis i mitjà de finançament pels 10.000.000 de pessetes restants que queden per a la seva construcció.

En principi la fórmula que, sembla ser, serà la que es durà a terme es l'aportació de 100.000 pessetes que es podran pagar al comptat, o amb una aportació de 40.000 pessetes i 13 quotes de 5.000; o bé un crèdit especial que faran les Caixes. Això donaria dret a veure tots els partits de hoquei gratis, a tenir DOS SEIENTS a la tribuna de la pista i a 150.000 pessetes amortitzables amb quotes del Poliesportiu.

També s'han tingut contactes amb COINSA la qual va informar que el pressupost ha pujat aproximadament en dos milions de pessetes.

Després de dures negociacions es quedà que si l'assemblea de socis del Poliesportiu ho aprovava es signarà el contracte el dia 15 de febrer i la pista estaria en condicions de patinar el mes de setembre.

Encara que aquesta campanya de socis no està al carrer sembla ser que ja s'han trobat més de trenta, dels cent, socis que fan falta.

Pere Capdevila

TEATRE A L'INSTITUT

Enhorabona nois de l'Institut, cal felicitar-vos per la meritòria tasca duta a terme per tal de portar una mica de teatre per aqueixes contrades que tan mancades estan.

CAMBRERA NOVA, d'En Joan Oliver, EL PRINCIPI DE LA SAVIESA i LA LLUNA A CASA d'En Pere Calders foren les tres obres que es van posar en escena. Si em demaneu quina va sortir millor us diré que no ho sé. Però si diré que els actors van posar molt "foc a la pipa".

Dia: 19 de desembre. Lloc: Saló d'Actes de l'Institut. Hora: 4 de la tarda. Assistència: molt nombrosa.

Relacionem tot seguit els actors que intervingueren en cada obra:

CAMBRERA NOVA

Oscar	Angel Maurell
Joana	Victòria Liseda
Enric	Ramon Tresserres
Paula	Nuria Rabat
Quim	Xavier Cabanes

LA LLUNA A CASA

Narrador	Roser Peitx
Maria	Maria Turiera
Laura	Dolors Farré
Amiga 1a.	Nati Sevilla
Amiga 2a.	Teresa Inglada
Amiga 3a.	Nuria Moliner
Pare	Esteba Pastor

EL PRINCIPI DE LA SAVIESA

Marcel	Joan Ramon Gómez
Jeroni	Xavier Cabanes
Virtuts	Ma. Angels Sánchez
L'home del gramòfon	Josep M. Barredo
La dona que ha	

"El principi de la saviesa", representació molt entretinguda.

perdut la memòria
La dona que ha perdut
l'honoradesa
Gitana
Filosofa (Ursula)

Nuria Mira

Teresa Inglada
Elisabet Mailló
Nuria Moliner

Muntatge Berta Oromi, Nuria Vinyet
Decorats L. Surroca
Música i llums I. Puigbó, N. Vinyet
Col·laboraren Dolors Fageda,
Llorenç Utgés, Sr. Antoni i la gent
de disseny i hogar.

Gaudirem tanmateix de l'actuació dels "Músics del demà" entre obra i obra. Per cloure el programa una mostra de gimnàstica rítmica.

Si us demanem que no clogui ací la cosa, ho fareu?...

Gràcies.

E. G.

TEATRE A BELLVER I ALP

El dia 28 de desembre passat van ser representats ELS PASTORETS al teatre

de Bellver pel GRUP DE TEATRE DE BELLVER. Feia cinc anys que no s'hi representaven, i enguany l'esmentat grup en feu dues actuacions. Val a dir que és una mica difícil fer ELS PASTORETS en un escenari com el de Bellver que no arriba a quatre metres de fondària. Tant la direcció com la representació foren molt reeixides. El públic va poder gaudir d'aquesta obra tan tradicional a casa nostra en aquestes festes. Més tard, el dia 2 de gener els van fer a Alp on també tingueren una considerable acceptació.

TEATRE A LLIVIA

EL GRUP DE TEATRE INFANTIL DE LLIVIA va fer el seu debut amb l'obra LA MINYONA PERFECTA, els autors de la qual foren els mateixos actors. L'obra fou representada el dia 5 de gener al saló municipal. Val a dir que aquests xicots ho van

fer molt bé, tenint en compte la seva curta edat.

Sota la direcció de l'Agapito, el grup vol continuar assajant i és probable que en un futur no molt llunyà, Llívia tingui un bon grup de teatre. Anim i endavant.

TEATRO EN EGB

El pasado día 18 de diciembre se estrenaron dos piezas teatrales que, junto con otras dos, se venían ensayando en el Colegio Alfonso I, y por alumnos del mismo desde 3er. Curso hasta 8o. de Básica.

Las obras estrenadas fueron adaptaciones de las de W. Shakespeare "La fierecilla domada" y el cuento de C. Andersen "El traje nuevo del emperador", interpretadas ambas por alumnos de 2a. etapa de EGB.

No sé si el teatro es un arte o un trabajo, pero desde luego en este caso, hubo en los ensayos tanto de lo uno como de lo otro. El trabajo fue muy duro, teniendo en cuenta que las últimas semanas, que eran las más difíciles, coincidieron con los exámenes de los chicos, los nervios, las ausencias por enfermedad que tuvieron que ser suplidas en el último momento, el vestuario que costó bastante ir completando, sobre todo para algunos actores, etc., etc.

Los decorados fueron realizados de la manera más sencilla, y con muy pocos medios, pintados sobre papel, pero el resultado fue sorprendente y dieron el ambiente necesario para el desarrollo de las escenas. La magnífica idea de las diapositivas nos ahorró muchos decorados y dio una originalidad y un clima apropiado para la obra de Shakespeare.

Las lagunas y los fallos fueron cubiertos por el entusiasmo y la buena voluntad de los chicos. Los trajes fueron confeccionados con prendas de uso corriente y con mucha imaginación; el maquillaje fue rápido y sin problemas. Los cambios de decorados fueron un auténtico maratón; con muy pocos elementos, teniendo que poner el público el resto. Se trataba de pasar de salón del trono a un desván para en la escena siguiente transformarlo todo en la cocina de palacio. La "Fierecilla domada" apenas presentaba problemas de decorado, pero las actrices se cambiaron de vestido tres veces, una para cada escena, lo que nos obligaba a una carrera contra reloj y casi se ponían un vestido sobre otro.

Hubo algunos despistes que se salvaron con mucha rapidez y buena dosis de discreción y el público apenas si se dió cuenta. Los que en verdad lo pasaban mal eran los que estaban entre bastidores.

Tuvimos mucha colaboración en la parte

musical por parte del Sr. Fabra que amablemente compuso la música de dos canciones el resto lo puso Beethoven.

La experiencia fue muy positiva. El público respondió de una forma inesperada, acudiendo en tal número que desbordó el aforo del local. Los muchachos estuvieron muy responsables y a la altura de lo que se esperaba de ellos.

Es una maravilla hacer algo con ellos, porque siempre te responden con su ánimo e imaginación, afición y esfuerzo.

Parece ser que se volverá a representar "La fierecilla domada" en el Casino Ceretano durante el carnaval, lo que creará nue-

vos problemas al tratarse de un escenario mayor, pero seguro que se resolverán con muchas ganas para que resulte un motivo de estímulo que permita continuar con el grupo y ayude al nacimiento de nuevos.

Se siguen ensayando otras obras y se empezarán algunas nuevas para finales de curso. Esperamos que la iniciativa no caiga en el olvido y la desgana y el curso que viene vuelva a renacer ese espíritu y afición por un arte tan antiguo y amplio como el teatro.

Todo depende de vosotros, chicos y chicas de EGB, ¡Animo!

Grup de Teatre

A GER TAMBE SABEM FER "XARINOLA"

Es veritat, aquests dies de festes Nadalènques es fan força coses boniques.

El primer que es va fer, va ser un quinto per recollida de cèntims per un viatge de la mainada de les escoles.

Va ser força animat i creiem que l'aportació va ser bona. Els pares varen donar tot el que composava els lots: una parella de tirons, una parella de conills, un lot de llançonisses, torrons, xampany, conserves, etc., i així les criatures van poder treure més "peles" pel seu viatge, cosa que és molt profitosa el poder sortir de l'entorn que els envolta i els hi ensenya a conèixer altres maneres de viure que la que tenen sempre i els prepara pel dia de demà a saber-se valdre per ells mateixos en cas d'haver de sortir de casa seva.

NIT DE CAP D'ANY i PATRONA SANTA COLOMA

L'associació de veïns "Geri" va fer un sopar de fi d'any que hi va ser convidat tot el poble. També creiem que és bonic que la gent es reuneixin i confraternitzin, grans i petits i tots plegats facin un sopar; això ajuda a treure les calories i moltes persones que pots no sortirien de casa i passarien la Nit veient el programa de TV es reuneixen, fan petar la xerrada i sembla que l'any comença amb més bona avinença i germanor.

Fer la preparació de tot això és molt bo-

nic i tothom aporta la seva ajuda i les seves coses: taules, cadires, plats, gots, etc.

BALL DE SANTA COLOMA.

A la nit, gran ballada al local dels baixos de l'Ajuntament.

També hi havia força animació. Després de menjar els dotze grans de raim, tothom va ballar i és bonic veure que tant ballen els avis com la quitxalla. També varen venir força forasters que després de sopar en algun hotel volien acabar de passar la nit amb una mica d'il·lúsió.

EL CONVIT DE LA SOCIETAT DE CACA I PESCA.

Els caçadors del poble varen caçar un isard, un porc senglar i dues llebres i varen convidar a tothom a menjar-ne. Les dones dels caçadors varen fer el guiso i tothom que va voler va poder menjar aquest estofat de caça tan bo i tan antic com la mateixa vida. Va ser un altre dia d'alegria i de retrobada de la gent del poble.

GRAN IL·LUSIO LA NIT DE REIS.

Podem dir que és la primera vegada que els Reis varen visitar oficialment el nostre poble; doncs que recordem, solament un any varen fer una visita molt curta a l'església i no varen tenir ni temps de donar res als nens; però aquest any com es veu que varen venir amb avió i varen aterrar a l'aeroport de la Cerdanya varen tenir més temps i ens varen fer una visita més llarga.

L'associació de Pares d'alumnes "Santa Coloma" dels pobles de Ger, Isòvol i Meranges varen fer tot el possible perquè els Reis d'Orient fessin una visita als nens a les Escoles de Ger i varen fer una xocolatada per a tothom per tant que l'espera no fos tan llarga i així a les 7 de la tarda es varen concentrar tots a menjar xocolata i a les 8 els Reis d'Orient feien l'entrada real al pati de les Escoles amb tot el pati ple de mainada i gent gran que també va anar a rebre a ses Majestats.

Varen arribar amb una carrossa perfectament engalanada i il·luminada per fanalets de color vermell i una estrella que eren el complement just a la màgica presència dels tres Reis.

A l'arribar varen ser rebuts per la primera autoritat municipal, que els va dir que agràia molt l'esforç que feien de visitar tots els nens de tota la comarca a la Nit i deixar-els hi els seus regals.

Les Majestats, Melcior, Gaspar i Baltasar varen rebre a tots els nens i els hi varen oferir caramels i obsequis i així acaba l'encant de la nit de la il·lúsió.

Esperem que els Reis quedessin contents de la rebuda que varen tenir i no s'oblidin més de venir cada anys a veure els nens d'aquesta part de la Cerdanya i els portin moltes coses.

Aquí s'acaba la xarinola que deiem al començar que havíem fet a Ger. Això és una cosa molt positiva, per un poble que sembla que comença a sortir del seu ensofiment que tenia tan sols uns anys enrera. Esperem que les petites coses es vagin continuant i si pot ser, augmentant.

Un gerense

LA CASA DE LA VILA

UN PLE ON GAIREBE TOT ANAVA D'AIGUA

Almenys per un cop han estat tots ben obedients. En el darrer ple l'alcalde havia demanat puntualitat als regidors. Veureu, és que gairebé a cada ple, a l'hora de començar, encara no hi havia ni "quorum", és a dir: la meitat més un del consistori. Sabem, però, que els qui arriben tard són sempre els mateixos. Pots els rellogue no els funciona massa bé, o bé millor haurien de menjar cues de pansa per allò de la memòria. . . ! Llàstima que la regidora Julià no hi fos: hauria pogut participar de l'alegria

que hi havia al consistori. No sabem si va ser la satisfacció de cada un dels regidors per haver estat puntuals —almenys un cop— el que va provocar aquella eufòria col·lectiva, però és ben cert que durant una estoneta (mentre es llegien i passaven actes a la signatura) hi havia allò que en dieuen "ambientillo i catxondeo". Al públic ens arribaven de tant en tant, paraules. . . Vaja, que s'ho passaven pipa! Els habituals dels plens ens hi trobàvem bé, pensant sobretot que era una rebuda ben agradable pel nou regidor per Centristes de Catalunya —en Lluís Morer—. Tothom pot imaginar-se per un moment, semblant papereta: entrar al consistori on els altres fa dos anys que hi són. Si més no, aquella mica de nervis del primer dia en un ple, creiem que varen dissipar-se tot seguit, pel "jolgorio" que es portaven, de xerrameca i de seient. Sí, de

seient pel nou company: ara li assignaven un lloc, després un altre, i un altre fins que la cosa va anar en sèrio, és a dir, quan el batlle va presentar oficialment el nou regidor Lluís Morer, al consistori, llavors va canviar de lloc, que no seria el definitiu.

Els centristes tenien que decidir qui dels seus seria tinent d'alcalde, i com que cada un dels regidors té un lloc assignat (a la taula dels plens) en Morer va tornar a canviar de seients. Per si algú això li sembla un embolic cal explicar que en els plens el consistori seu en un ordre concret. De cap de taula el batlle i a la seva dreta i per ordre alfabètic els quatre tinent d'alcalde, i a continuació els altres regidors també per ordre alfabètic. Total, que abans d'entrar en l'ordre del dia, bassat en una sèrie d'aprovacions per tal de tirar endavant la solució al problema de l'aigua, es manifestava que el

nou regidor per centristes és en Lluís Morer i el nou tinent d'Alcalde és en Pèrez de Rozas. Si bé, però el consistori té un regidor sense comissió i un tinent d'alcalde sense número, car el batlle va dir que pensava en un proper futur (ho serà de proper?) reorganitzar les comissions. De moment doncs, les coses queden tal com estaven.

Pel que fa referència a l'aigua preferim en un proper número parlar-ne més extensament i amb més informació, doncs al ple es va llegir una anàlisi molt interessant, feta pel departament de sanitat de la Generalitat, pel que creiem cal informar ampliament sobre l'assumpte. De totes maneres sí podem dir en aquest apartat que es va par-

lar dels comptadors d'aigua. Sembla ser que en un plaç determinat hauran d'estar col·locats. Per a portar-ho a terme l'ajuntament informarà prèviament i disposarà d'una persona que passarà a controlar per les cases, i poder tenir així una relació directa i precisa de qui en té i qui no. Tot el consistori veu la importància dels comptadors per estalviar aigua i coincideix també que això ja hauria d'estar arreglat fa temps, doncs ja ho havia posat en marxa l'anterior ajuntament, i mentres tant la gent ha anat fent el ronso.

Les comissions no tenien res per informar, tret d'en Fullana que va parlar d'una possibilitat de comprar estanteries metàl·liques per l'arxiu, doncs a resultes d'una canyeria arrebentada va filtrar-se aigua per les estanteries de fusta fent malbé documents. L'ajuntament va creure oportú fer un pressupost previ.

En Fullana, també, va llegir una carta dels Pares de Família (de bàsica) adreçada a l'ajuntament on demanava l'ajut econòmic per uns cursets de natació. Ells (els pares) n'hi posarien 50.000 pessetes, i en demanarien també 50.000 al Consell d'esport i evidentment 50.000 més les hauria de posar l'ajuntament, doncs el total dels cursets és de 150.000 pessetes. En el consistori no hi havia unanimitat d'opinions, doncs si tots tenien molt clar la importància del curset per la mainada, uns regidors argumentaven que l'ajuntament té problemes econòmics i a més el Poliesportiu té l'obligació d'organitzar-los. Per tant sense l'aportació de l'ajuntament els cursets s'haurien de fer igual. Total, que es va posar a votació i va quedar així: dues abstencions, en Ravetllat i en Sapé. Quatre en contra, en Peitx, Vidal Peñarroja i Salinas. La resta —6— estava d'acord amb concedir les 50.000 pessetes.

NOTA DE CENTRISTES DE CATALUNYA (CC-UCD)

A la reunió del Comitè Local de Centristes de Catalunya (CC-UCD) de Puigcerdà celebrada a la seu del partit el dia 17 de desembre de 1980, es va procedir al nomenament dels titulars de les Secretaries Executives d'aquest Comitè, amb el següent resultat:

Secretari d'Organització: Francesc Armengol.

Secretari d'Acció Municipal: Miquel Llanas.

Secretari de Formació: Romà Bertran.

Secretari d'Informació: Enric Orri.

Secretari d'Administració: Andreu

Puente.

Per altra banda, aquest Comitè Local està treballant amb profunditat sobre la problemàtica de Puigcerdà i de la Cerdanya, per elaborar un dossier que serveixi de base per a possibles acords en les negociacions amb altres forces polítiques locals, que ja

**LLET D'ALTA MUNTANYA
ESTERILITZADA**

**LA TROBAREU A TOTES LES BOTIGUES DE
LA CERDANYA EN BOTELLA DE LITRE I MIG**

CERDANYA - PUIGCERDA

han començat a desenvolupar-se. L'esmentat dossier està ja pràcticament elaborat en la seva totalitat. Tanmateix, en ell es contemplen solucions per als distints temes que afecten directament els nostres conciudadans.

Entre altres accions, Centristes de Catalunya (CC-UCD) ha presentat ja a l'Ajuntament de la nostra Vila un escrit en el qual es fa patent la nostra preocupació pel possible tancament de l'Escorxador Municipal, amb el consegüent perjudici per als industrials del ram i de tota la comarca, dema-

nant de la nostra primera autoritat local, que dugué a terme, en el menys temps possible, totes les gestions que siguin oportunes a fi i efecte d'aconseguir la dilació del termini marcat pel Decret Llei aparegut al Butlletí Oficial de l'Estat de data 4 de febrer de 1977, fins que poguem comptar amb noves instal·lacions, que també han estat objecte d'estudi per part del Comitè Local de Centristes de Catalunya (CC-UCD), que desenvoluparà quantes iniciatives cregui necessàries al respecte, sempre en benefici exclusiu de la ciutadania cerdana

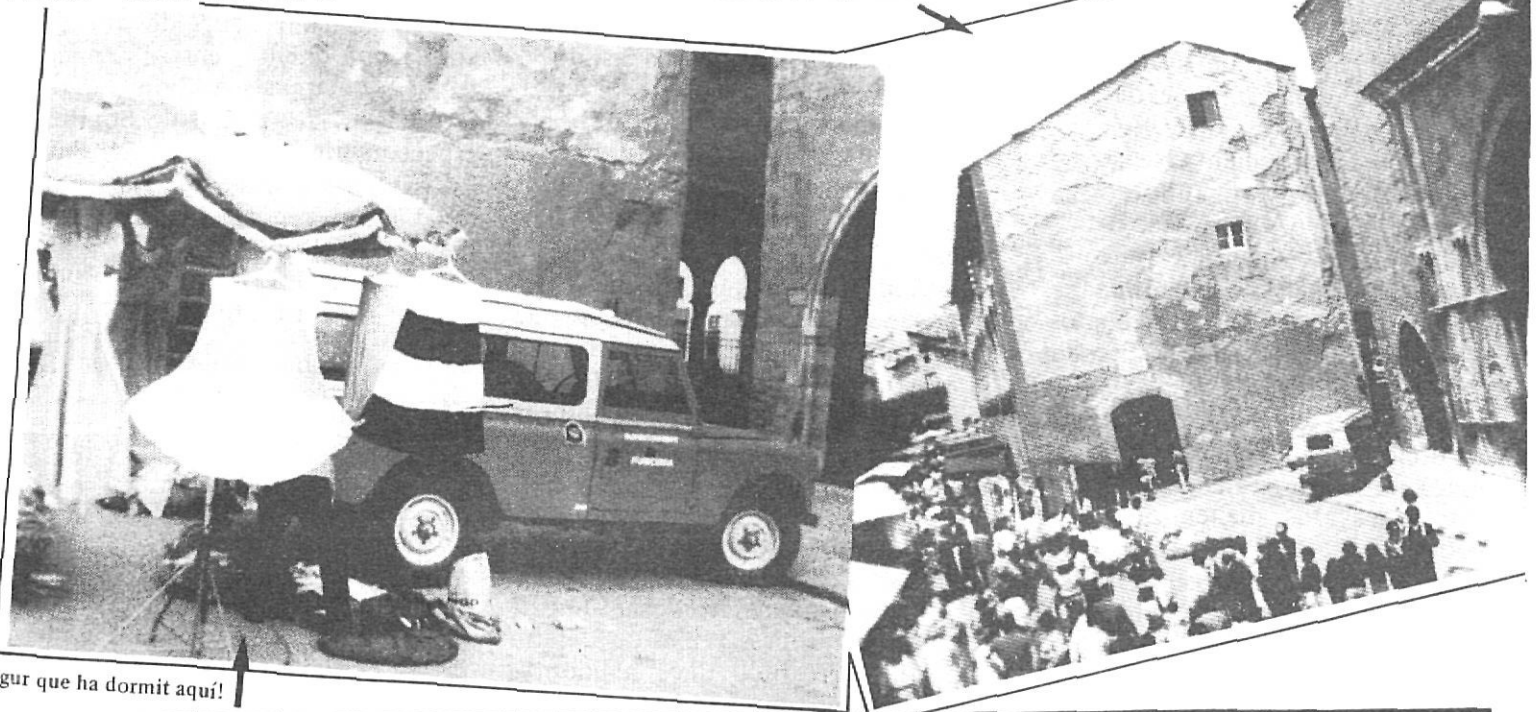
i del sector afectat.

Per últim, Centristes de Catalunya (CC-UCD) manifesta la seva fonda satisfacció, per quant pressuposa de gran benefici per tota la Comarca, l'assoliment de la internacionalització de l'Aero-Club de la Cerdanya i per la donació de la primera quantitat corresponent a la subvenció d'una pista de gel a Puigcerdà; ambdós afers han estat portats amb intervenció molt directa de Centristes de Catalunya (CC-UCD).

COMITE LOCAL DE CENTRISTES DE CATALUNYA (CC-UCD)

foto denúncia

Què hi fa aquí el cotxe de l'Ajuntament?
... I damunt l'acera.
Donem exemple nois!

Segur que ha dormit aquí!

**EL PARC DE BOMBERS,
TOT UN EQUIPAMENT**

"L'any 1309, dilluns a les deu hores de la nit, se posa foc a la casa d'en Agustí Berles, sabater, al carrer dels Forns, e passà lo foc al carrer de la Llissa i abans que no el pogueren apagar, se cremaren vint-i-set i molta casa, i moriren-hi nou persones; fong molt gran incendi. Placià al Senyor que tal no el vejam mai". Dietari Ortodó. Recollit al "Historial del Cuerpo de Bomberos de Puigcerdá" S. Galcerán.

Aquesta i altres dissortades esceses s'han repetit moltes vegades en el curs de la nostra història. Arribant

fins i tot a consumir, en certes ocasions, gran part de la Vila. Aquests fets, però, s'han vist compensats per la presència de l'home que en unes condicions molt precàries aleshores i els estris adients actualment, han sabut defensar de les grapes del foc vides humanes i efectes materials.

Parlarem una mica del present, del present dels nostres Bombers, en definitiva on dipositem la confiança en cas de sinistre. El cos en l'actualitat es compona de vint homes, organitzats per seccions que actuen regulats per torns a l'hora de les sortides. El

desenvolupament jeràrquic és com segueix:

Cap del Cos: Francesc Pubill Aguilar
Sargent 1a. secció: Joan Ramon Pubill

Sargent 2a. secció: Francesc Baró

Sargent 3a. secció: Joan Barnés Vidal
Conductor Caporal 1a. sec.: Josep Martinez Gonzalez

Conductor Caporal 2a. sec.: Joan Calvet Valdivia

Conductor Caporal 3a. sec.: Frederic Esteban Lorente

Conductor ajudant: Josep Cunill Sevilla

Conductor ajudant: Pau Campà Comas

Bombers: Francesc Rallo Fosch

Antoni Ramos Garcia

Jaume Cunill Sevilla

Francesc Cortes Rivas

Jesus Valiente Navarro

Isidre Munt Junoi

Josep Vilella Olm

Pere Valiente Navarro

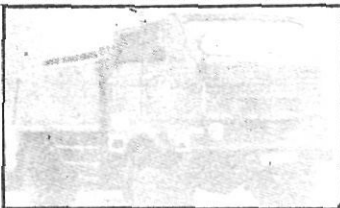
Angel Sarasa Urdiola

Francesc Torrent Camós

Enric Sanchez Fernandez

Val a dir en favor de tots ells que el seu treball es desinteressat. Es tracta doncs d'un cos voluntari a Puigcerdà mitjançant solament unes petites assignacions diguem-ne simbòliques.

Serà interessant conèixer l'àrea d'actuació del Parc a la comarca que

Heus ací la nova unitat a disposició del Parc.

compren els pobles d'Alp, Bolvir, Das, Fontanals, Guils, Isòbol, Llívia, Meranges i Grus: tanmateix en cas d'urgència el requeriment pot ser en qualsevol indret de la província de Girona.

Parlarem ara de dotació mòbil i material a disposició del Parc. Dos vehicles, un d'ells per utilització més aviat en zona urbana i l'altre tot terreny. Aquest darrer donat recentment per la Diputació i que podeu veure en el reportatge gràfic. La primera unitat disposa d'un dipòsit d'aigua capaç d'albergar 1.000 litres una escala plegable de 15 metres. Cabina doble per poder portar 6 homes. Aquest vehicle porta una autobomba per utilització en cas de necessitat.

El camió tot terreny donat darreterament disposa d'un dipòsit per 4.000 litres d'aigua, cabina doble per fer millor els desplaçaments i d'altres accessoris que fan que sigui un element molt útil per l'extinció d'incendis. Esmentarem que ambdues unitats van equipades amb emissores de ràdio per facilitar la coordinació d'accions i una emissora fixa al parc.

La resta del material es compon de dues bombes autònomes, una escala que es pot remolcar, material de salvament, equips individuals: vestits, carretjas, cordes, pics, pales, desbrats, cascs, etc.

Es especialment interessant remarcar que el propassat mes de Desembre tingueren lloc unes maniobres conjuntes els Bombers de Llívia, Alp, Bellver i Puigcerdà. Es té previst fer aquesta trobada un cop a l'any.

El Cap de Cos, Sr. Pubill i parlant ja una mica de l'esdevenidor, ens dó-

na a conèixer que fora molt adient i certament es un projecte, d'anar per les escoles per tal de donar informació i consells en un supòsit d'incendi a l'escola. Pensem que aquesta tasca té una especial importància dintre del contexte educatiu i serien doncs els Bombers els més indicats per dur-la a terme.

Tanmateix s'ens va assabentar de la realització, dintre d'aquest any, d'unes maniobres conjuntament bombers de la Cerdanya Espanyola - Francesa de la qual cosa informarem en el degut moment.

Be, hem intentat donar una imatge fidedigna del Cos de Bombers de Puigcerdà, convençuts de que quelcom haurà quedat sense dir, malgrat tot la intenció ha sigut bona.

Agraïm a tot el Cos de Bombers i especialment al seu Cap, Sr. Pubill, les facilitats donades per la realització d'aquest reportatge i recomanem que...

COL.LABOREU
AMB ELS BOMBERS

R.S. i E.G.

Aquesta vegada el foc és de debó. Donat el lloc on es va produir, vora de l'Hospital, les conseqüències podien ser greus, malgrat tot es controlà però el vehicle restà tot destruït.

RESPOSTES I DISCULPES DE LES COMISSIONS

PRECS I PREGUNTES A LES COMISSIONS

— A LA COMISSIÓ D'OBRES I SERVEIS

Què passa amb les escombraries? Després del retràs en la nova contractació, això no arranca prou bé. Ara sembla que la comissió no ha donat informació als nous concessionaris.

— Hi ha carrers que encara no s'hi passa, (abans tampoc s'hi passava, no

sé perquè?)

— Hi han bosses arrebentades. No tenia l'ajuntament quelcom previst per recollir això?

— Li costa molt a la comissió reunir-se i treballar una mica seriosament i deixar quelcom solucionat?

— Pot posar una mica d'ordre en les bosses que baixen soles a qualsevol hora? Es trist veure que encara hi ha gent que no sap, o no vol saber, quins són els horaris per baixar les

bosses, ni les hores de recollida, ni el dia de festa que tenen els encarregats d'aquest servei.

— A LA COMISSIÓ DE CULTURA I ENSENYAMENT

— En primer lloc voldria demanar a la comissió si té previst aquest any començar el curs de català per adults, com altres anys, i quan ho farà?

— Crec que la diputació preveu unes ajudes en el camp cultural com poden ésser cicles de teatre, cine,

concerts, viatges, etc.

Pot aquesta comissió i d'acord amb els professors de l'escola, organitzar aquests cicles pels nens, que tots hi puguin anar i participar?

No seria una manera d'ensenyar i encendre un nou caliu en l'esperit de la nostra mainada?

— A LA COMISSIÓ DE JOVENTUT, ESPORT I FESTES

— Què els va semblar la festa dels Reis? La van veure?

— Saben que hi va haver un retras d'una hora i mitja, que els nens van tenir que acabar esperant als Reis al carrer i que feia fred?

— Pregunta: podria l'esmentada comissió programar més bé les festes, potser amb més temps o més mitjans, no sols econòmics sinó amb més gent de l'ajuntament i de les entitats del poble que hi vulguin col·laborar?

UNA FELICITACIÓ:

— Una vegada més "Felicitem" a la comissió d'obres i serveis i a la brigada per la seva rapidesa en treure i netejar la neu i el gel dels carrers.

UN DESIG:

— Quan surti aquest nou número de RUFACA deistjariem que aquesta

"cosa perduda" que es diu CIRCULACIÓ hagués retrobat la seva comissió pel bé del poble.

Joan Delsprec

RESPOSTA D'URBANISME

Al número 35 de RUFACA, a la secció "Precs i preguntes a les comissions", es fa referència a dues qüestions que corresponen a la comissió d'urbanisme i obres.

La primera, concretament, en relació a l'obligatorietat per part dels constructors a posar xarxes protectores en les edificacions. Doncs bé, d'entrada cal dir que existeix un reglament d'higiene i seguretat en el treball, promulgat pel ministeri de treball i imaginem assumit per la Generalitat, en el qual es contempen les mesures de seguretat tal com la que estem tractant ara. Reglament vigent i que tots els constructors han de conèixer. Fins i tot, periòdicament, hi han inspeccions sobre aquesta matèria, poguent haver-hi sancions econòmiques si no s'acompleixen les mesures exigides.

De totes maneres, això no fa que l'ajuntament no hi tingui competències. En les ordenances de construcció municipals, si bé no contempen la possibilitat de col·locació de xarxes, sí que hi han normes que re-

gulen la instal·lació de bastides per tal d'assegurar no sols els qui hi treballen sinó també, els vianants.

Es cert que fins avui no s'ha tingut massa en compte aquesta qüestió i que, malgrat sembli demagògia el dir-ho, es procurarà estar-hi alerta.

En segon lloc, la qüestió de les molèsties ocasionades en els enderrocaments d'edificis.

L'actual ajuntament, en aquest sentit, exigeix la direcció d'un tècnic responsable, per tal d'evitar possibles complicacions amb els edificis colindants o en el propi enderrocament.

Endemés, l'ajuntament mana que l'enderrocament es faci en dates que molestin el mínim possible: entre festes, és a dir, ni pasqua, ni nadal, ni l'estiu. La major part de les vegades, es comencen en dilluns per tal de molestar menys. Allà on ha sigut possible, s'han regat les parets, però no sempre ha sigut així, doncs en ocasions els edificis a abatre estan en dolentes condicions i si es mollessin les parets baixarien pel seu propi compte. De totes maneres, cal que es tingui una mica de paciència i que es reconeixi que no sempre es possible evitar totes les molèsties.

Per aquesta vegada ja hem acabat. Esperem que aquesta secció de RUFACA ens torni a preguntar el que cregui convenient.

Comissió d'urbanisme i obres

XERRANT AMB L'ASSOCIACIÓ DE PARES

RUFACA ha volgut tenir una xerrada amb l'associació de pares d'E.G.B.. Ens vàrem reunir amb l'actual junta provisional per parlar del seu funcionament, dels seus problemes i projectes.

RUFACA: Quan temps fa que funciona aquesta associació?

Associació: Fa dos anys.

P.— Per quin motiu es va formar?

R.— Creiem que l'educació dels nanos ha de ser conjunta amb l'escola i la manera

d'estar en contacte amb els mestres és a través d'una associació de pares.

P.— Com està actualment la junta?

R.— Aquesta junta és provisional. Ens vàren canviar els estatuts de l'antiga associació i es van fer uns estatuts nous i la delegació els va tornar perquè es fessin algunes modificacions. Estem esperant a tenir els estatuts definitius i elegir la junta en assemblea.

P.— A l'associació hi ha només pares d'alumnes?

R.— Sí. En un principi eren pares d'alumnes i amics de l'ensenyament però quan es van canviar els estatuts es va fer solament de pares d'alumnes perquè pensem que són els que podem tenir més interès per estar directament afectats.

P.— Cada quan feu reunions amb tots els pares?

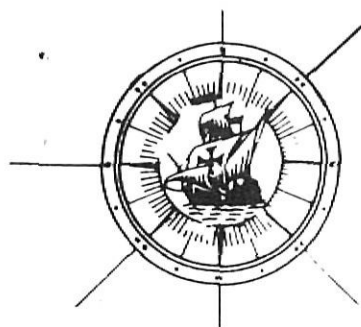
R.— De moment hem fet una a principi de curs.

P.— I vosaltres us reuniu periòdicament?

R.— Ens reunim una vegada al mes i

DISFRUTE DE LA NIEVE CON...

VIAJES BAIXAS, S. A.

Cursillos de SKI - Fines de semana
SKI tres naciones (España, Francia, Andorra)
MONITORES - TRANSPORTES - FORTFAITS
ALQUILER MATERIAL - MERCADILLO OCASION

INFORMESE...

C/. Victoria, 2 (TOURING) - Teléfono 88 06 02 PUIGCERDA (Girona)

també si surt alguna cosa imprevista que cal decidir.

P.— De quina forma intervé l'associació en les coses de l'escola?

R.— Intervenim molt directament perquè estem en contacte amb els mestres, hem fet reunions amb ells, amb els pares dels nens, amb els delegats dels cursos. Creiem que aquesta és la millor forma de veure els problemes que tenen tan els nanos com el professorat.

P.— Fins a quin punt cregueu que té que arribar aquesta intervenció dels pares a l'escola.

R.— Cada un té unes limitacions i unes coses molt concretes a fer. Per tant pensem que els pares tenim que pantejar-nos els nostres propis problemes i no ficar-nos al terreny dels mestres.

P.— Entreu en el terreny pedagògic?

R.— No, a no ser que fos un cas molt concret, molt greu. . . Ademés els mestres sempre han estat disposats a col.laborar amb els pares. L'educació dels nanos és una feina conjunta amb els mestres i depen de tots però mai ens hem ficat en els mètodes d'ensenyament i per altra banda creiem que no tenim cap dret, doncs els mestres són els professionals i els qui saben com s'han de donar les classes.

P.— Com ha quedat el problema de la Religió?

R.— El problema de la Religió va ser el següent: l'assignatura de religió no és obligatòria però el centre està obligat a impartir-la sempre que algú la demani i el problema va sorgir perquè els nanos que no feien religió es tenien que quedar al passadís o desatesos a classe i això no podia ser. Finalment han quedat resolt i ens han assegurat que tots els nanos estarien degudament atesos. Una altra cosa, en la qual l'associació no estàvem massa d'acord era la manera de donar la religió. No ens oposem ni molt menys a que es doni aquesta assignatura, el que voldríem és que es donés bé i que a principi de curs es digués als nanos si volien fer aquesta assignatura o no.

P.— Quins han estat els principals problemes que heu tingut com associació?

R.— Principalment econòmics i de falta de col.laboració per part de la gent. Penseu que a les reunions assisteix una quantitat mínima de pares.

P.— Com us subvencioneu?

R.— Aquest va ser el primer problema. Vam creure oportú que es fessin uns rebuts mensuals i vam reunir als pares abans de fer la nova junta i se'ls hi va dir si cent pessetes al mes, per família era una cosa raonable, tothom va dir que sí però a l'hora de la veritat la majoria de la gent no paga perquè se'n descuida pel que sigui. Es van deixar els rebuts a la Caixa però la gent no ha passat a pagar. Es tindrà que passar pels domicilis o el que sigui perquè és la única solució per subvencionar-nos.

També ens vàrem moure anant a les entitats bancàries de Puigcerdà a demanar alguna ajuda i la única que ha respost ha estat la Caixa de Pensions que ens ha ajudat econòmicament.

P.— A nivell d'Ajuntament teniu alguna ajuda?

P.— En general, sempre que hem tingut algun problema ha respost banstant bé.

P.— L'Ajuntament va pagar els columpis i els jocs que es van posar a l'escola?

R.— No, allò ho vam pagar nosaltres i la Caixa, l'ajuntament va posar la mà d'obra. Ara es faran uns cursets de natació totalment gratuïts pels nanos de tercer, quart i cinquè curs i amb això tindrem una subvenció de l'ajuntament de 50.000 pessetes que juntament amb cinquanta mil de l'associació i cinquanta que potser treurem del consell comarcal d'esports es podran dur a terme els esmentats cursets.

P.— Us heu plantejat algunes activitats extra-escolars?

R.— Sí, però de moment no hem fet gaire coses. . . Hom comprat material de laboratori perquè es puguin fer pràctiques. Intentem cobrir el més necessari i amb el temps pensem que ja anirem fent altres coses.

P.— Amb les compres que féu de material intenteu cobrir tots els cursos i etapes?

R.— Dins dels cèntims que hi ha, sí. Ara el que interessaria és fer comprendre a la gent que si ells col.laboren no és una cosa que es quedi per l'entitat, sinó que reverteix íntegrament en l'escola.

P.— Esteu en contacte amb el Ministeri? Col.labora aquest d'alguna forma?

R.— En contacte sí que estem i ens hem mogut molt a aquest nivell. Però sempre que plantejem algun problema a Girona diuen el mateix: que no hi ha suficient pressupost, i així estem sense material per la biblioteca, sense suficient material d'esport. . .

P.— Com està la qüestió del transport escolar?

R.— L'any passat el Director de l'Escola Sr. Sanchez va anar a parlar a Girona amb el delegat del ministeri i li van dir que el curs ja havia començat i que no podien entrar noves coses en el pressupost però que pel curs vinent (l'actual) ja estaria tot solucionat. El que es demanava és que els autocars fessin tres parades més, però clar això suposava recollir molta més canalla i que potser es tindria que posar un altre autocar i això pujava el pressupost. Aquest es va tornar a demanar a Girona amb el temps necessari i se'ns va dir que havien canviat l'inspector general de transports i que la nostra demanda s'havia perdut i no constava en lloc. Es va tornar a fer la demanda per escrit però es veu que tampoc entrem en el pressupost d'aquest any. En fi, que es continua igual, els nens de l'aduança, del pont de Sant Martí, de la colònia Si-

mon tenen que anar a peu al col.legi amb neu, fred i pluja. Apart hi ha un altre problema i és que dins l'autocar cal una persona que vigili als nanos i això encara no està resolt. Es va quedar que l'associació participaria en un part i el reste ho farien els ajuntaments dels pobles d'on venen els nanos a escola.

P.— Quins són els problemes principals que veieu en aquesta escola?

R.— Un problema molt important és que no hagi un professor pels nanos que no poden seguir amb normalitat els cursos. Això també s'havia demanat però el ministeri tampoc se'n va fer càrrec. Un altre problema és que el professorat tingui que canviar constantment. D'aquesta forma, malgrat la bona voluntat dels mestres, és molt difícil fer un bloc per un treball en conjunt. En fi, problemes hi ha molts com a totes les escoles estatals i no es podran solucionar fins que el ministeri doni l'ajuda suficient.

P.— I a nivell d'instal.lacions?

R.— Són molt deficientes. El manteniment el té que pagar l'ajuntament però malgrat que hi dedica una quantitat important de diners hi ha moltes coses on no s'arriba.

P.— I el Menjador. . . ?

R.— El problema del menjador era que als mestres els obliguen a cuidar-se del menjador que no és una obligació seva. Els mestres es queden a cuidar els nanos i el que s'ha fet és intentar que només hi mengin els imprescindibles, els que no tenen altre remei.

P.— Com està la qüestió de l'esport?

R.— Molt malament. Falten instal.lacions i professorat. També fa molt temps que es reclama un professor de gimnàs però Girona no el concedeix.

P.— Teniu projectes per a realitzar activitats?

R.— Projectes molts, però clar, estem amb el de sempre, cal col.laboració, cal tenir diners. Fins ara hem anat fent el que hem pogut. Per exemple s'està fent teatre i els nanos hi posen molta il.lusió. . . Coses a fer n'hi ha moltes i esperem que amb el temps les poguem anar realitzant.

P.— Teniu contactes amb associacions d'altres llocs?

R.— Sí, l'any passat ja ens vam posar en contacte amb la federació d'associacions de pares i sempre que hem tingut algun problema ens han atès i tenim una bona relació. Pel que sembla a totes les escoles amb les que hem parlat tenen els mateixos o molt similars als nostres: transport, material, diners, tot el mateix.

Una cosa en la que també va intervenir l'Associació i que fins ara no hem parlat, va ser que alguns pares es van queixar de que al cine, en programes aptes, es passaven "trailers" de pel.lícules "S". Es va parlar amb l'Ajuntament i ens van dir que avissa-

rien als responsables. Després es va parlar amb el govern civil. Conseqüència d'aquestes gestions va ser que durant un temps no es van passar els "trailers" però aquest ja tornem a estar igual.

Una altra cosa són els cartells de propaganda que hi ha a fora. Hi ha una disposició legal que ho prohibeix i se li va dir al responsable del cine però els segueix posant. S'ha parlat al respecte amb les autoritats i ens han assegurat que es prendrien mesures perquè no creiem que sigui correcte que estiguin aquests cartells davant un col·legi on hi van precisament els nanos més petits.

P.— En resum, esteu contents de l'activitat que heu dut a terme durant aquests dos anys?

R.— Es podria haver fet molt millor. El que passa és que tot és lent i costa molt engegar les coses. Nosaltres tenim molt interès en tirar les coses endavant.

P.— Bé, per la nostra part resta només donar-vos les gràcies i si teniu que afegir alguna cosa més. . .

R.— Insistir de nou en què tots els pares col·laborin i que paguin la quota doncs és una quantitat petita però molt important per poder fer les coses.

R. S. i R. C.

EL REAL AERoclUB DE LA CERDANYA ÉS JA INTERNACIONAL

de 40 - 50 places) es necessari l'allargament de la pista i tota una sèrie d'ajudes electròniques que l'aeroclub actualment no té. Se'ns va informar que això suposaria unes despeses d'uns 40 milions de pessetes, despeses que l'aeroclub no pot cobrir per si sol.

Una altra cosa que caldria adobar és l'accés a l'aeroclub. El Sr. Arcadi Calzada va dir que des de la Diputació es tindria en compte i que el seu desig era venir una altra vegada a Cerdanya a reunir-se amb tots els batlles i parlar dels problemes tan seriosos que té la nostra comarca quant a vies de comunicació.

Davant la pregunta de la possible competència entre l'aeroclub de la Seu d'Urgell i el de la Cerdanya el Sr. Querol va respondre que és un tema del que s'ha parlat molt però que ell creu que no existeix aquesta competència doncs són dos mercats totalment diferenciats.

Per una altra banda els batlles de Fontanals i Das van destacar que l'aeroclub té el seu recolzament en tot moment doncs és un bé per a la comarca totes les iniciatives que s'estan portant a terme, però que donar ajuda econòmica és molt difícil doncs els pressupostos municipals són mínims.

Cal aclarir també que a l'acte no hi havia cap representant de la Generalitat perquè quan se'ls va convidar tenien altres compromisos per aquest dia però la junta ens va dir que tenen el suport de la Generalitat en tot moment.

Per la nostra part només dir que desitgem que el projecte d'aviació comercial pugui ser una realitat doncs seria obrir una nova via de comunicació per a la nostra comarca.

RUFACA

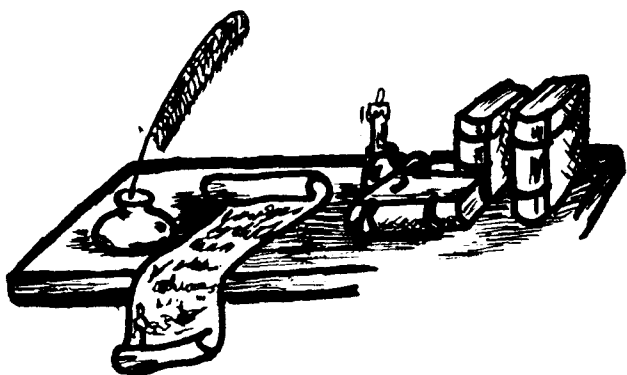
El dia 26 de gener l'aeroclub de la Cerdanya va estrenar la seva internacionalitat en un acte amb assistència del Governador de Girona (Sr. Ramon Codina), president de la Diputació de Girona (Sr. Arcadi Calzada), batlles i regidors de les dues Cerdanyes i representants dels partits polítics i d'altres entitats de la comarca.

Es va oferir un vi d'honor i els assistents vàrem poder presenciar un magnífic espectacle: salts en paracaigudes, vol en "delta" vol en globus i acrobàcia aèria.

A tres quarts de dues va tenir lloc una roda de premsa en la qual estaven presents les autoritats i la junta directiva de l'aeroclub. Cal destacar la gran afluència de membres de tots els medis informatius: diaris, ràdio, televisió. . .

Tant el Sr. Codina com el Sr. Calzada van remarcar la importància que té per a la comarca la internacionalitat de l'aeroclub.

El Sr. Lluís Querol (membre de la junta) va explicar que el que s'havia aconseguit és la internacionalitat per aviació esportiva i que el següent pas, en el qual està treballant l'aeroclub és la realització de vols comercials. Per poder dur a terme aquests vols comercials (amb avions d'una capacitat

LA BARONIA DE SALTÈGUEL (V)

ORDINACIONS SOBRE SALTEGUEL

Les primeres ordinacions sobre les muntanyes de Saltèguel es desprenen del nomenament de Batlle d'aquella Baronia. Vegeu-ne un exemplar de l'any 1649:

“Los Drs. en lleis, Mr. Hyacinto Montellà, Mr. Jaume Morer, Jaume Vilar i Joan Soldevila, lo present i corrent any cònsols de la universitat de la present vila de Puigcerdà, i en dit nom, BARONS de la Baronia de Saltèguel, Les Cases, la Tarrada, Comells lo bosc del Coll del Brull, Ovella, Segramorta, Perafita i altres termes de la dita vila, i per altra part SENYORS i propietaris de les muntanyes dels Pasquers (estany de dita vila, çò és: Lanós, Pimorent, Camp Cardós, la Coma d'en Garcia, riu Farrera o Lluta, Pradella, La Bollosa, estany Llat, Tescorada i altres molts estanys; Roda, Barres, el Pla dels Avellans, Mata Gallinera, Vallmarans, Roca Roya, Carlit, Escales, Bosc de Matanova, Castellar, Mal-forat, Aigües Fredes, les deveses d'Angustrina) i altres muntanyes i termes. A l'honorable Rafel Pagès, natural de dita vila de Puigcerdà, SALUT EN EL SENYOR: Confiant plenament de la legalitat, indústria i suficiència vostres, amb tenor de les presents, US CREAM en Batlle de dits llocs i termes, muntanyes, pasquers, estanys i altres de dita vila, a ella concedits tant per los Srs. Reis de immortal memòria, com encara amb altres justs i legítims títols de compres,

amb tenor de les presents, VOS CREAM, NOMENAM i constituim BATLLE de les dites Baronies de Saltèguel i altres damunt dits termes a ella enexes, i en Bander i Guarda de les damunt dites muntanyes, estanys, pasquers, termes i forasteries de dita vila, donant-vos plen poder d'inquirir, certificar i capturar totes i qualssevol persones que delinquiran en dita Baronia, tant en civil com en criminal, i portar i posar los dits presos capturats, en poder nostre i de la dita vila, i així bé qualssevol bestiar que depeixeran, llenyaran, carbonaran o faran fustes o causaran altres danys en aquella; fent CRIDES i altres manaments i prohibicions de justícia a Vos ben vistos; executant los dits manaments i penes, conforme a justícia, prendre penyores i portar a mà nostra tots i qualssevol bestiar que peixin en dites muntanyes, gent i filats i altres qui pescaran en dits estanys, o faran llenyes, fustes o carbó sens llicència nostra, demanada i obtinguda, i altrament pels vostres predecessors en dits càrrecs i en quiscun d'aquella han acostumat fer, donant-vos plenament nostres vices amb pleníssima facultat. E per çò havem manat despedir les presents nostres provisions per lo notari i secretari nostre infrascrit i segellades amb lo nostre segell comú i firmades per un de nosaltres. Dades en dita vila de Puigcerdà, als 29 del mes d'abril de l'ANY de la Nativitat de nostre Senyor Déu Jesucrist, 1694”. Firma el Dr. Mr. Jacinte Montellà, Cònsol en Cap.

L'any 1702, en el nomenament d'un nou Batlle de Saltèguel, (Bartomeu Puget, sastre de la present vila), hi afegeixen l'ordinació següent: “Que no puga donar llicència a ningú, per llenyar, carbonar, fer fustes ni per depeixer neguns bestiar; que no puga compondre ni perdonar cap pena (o multa), ni capturar cap persona delinquent sens consentiment dels cònsols”.

Ordinacions compreses en les crides o pregons que cada any es feien a diferents llocs de la Baronia de Saltèguel. De les de 1572, 1670, 1714 i 1739, n'hem escollit com a base, les de 1670 amb algunes anotacions de les variants introduïdes en les altres. Diuen: “Ara oyats tothom generalment que us notifiquen i fan a saber de part i manament dels molt Magnífics Srs. Cònsols de la vila de Puigcerdà, Senyors i Barons dels termes de Saltèguel, Ovella, Segramorta, la Tarrada, Comells i lo Brull, tant en lo civil com en lo criminal, a instància i requeriment de l'Honorable Síndic ordinari de la universitat (Comú) de dita vila: Que no sia ninguna persona —tant dels naturals i habitants de la present vila com dels de fora d'ella— de quiscun estat, grau o condició sien, que d'esta hora i punt en avant no gosen ni presumescan, per si ni per interposada persona, ni de nit ni de dia, pública ni amagadament, fer péixer ninguns gèneros de bestiar tant grossos com menuts en tots los damunt dits termes i baronies, que no hajan obtinguda primerament llicència en escrit, de dits Srs. Cònsols (regidors), per fer péixer dits bestiar, sota pena de 50 lliures moneda corrent en Cerdanya —(en els pregons de 1714 i 1739, diu pena de 50 lliures barcelonines)— per quiscun senyal de bestiar que serà vist o trobat pasturar en dits termes, i altres penes a dits Srs. Cònsols en dit nom de Barons, ben vistes; penes a les que estaran subjectes tots els qui a les presents contravindran, a ban de vista, per lo qual se donarà complida fe i crèdit a la relació fahedora per los Batlles de dita Baronia, mitjançant jurament de dites coses.

Item prohibeixen i manen que qualsevol pastor, guardià o altre qualsevol persona de qualsevol estat, grau o condició que sien, que no entri ni guardi cap mena de bestiar en dits termes i Baronia de Saltèguel, sota pena de TRENTA DIES DE PRESO i de vint-i-cinc ducats per quiscuna vegada que dits pastors i altres persones amb dits bestiar seran vistos i trobats en dita Baronia i termes de Saltèguel, i amb altres penes a dits Srs. Cònsols (Regidors) arbitràries i ben vistes; a les quals penes estaran subjectes els infractors, al dit sol ban de vista”.

(Continuarà)
SALVADOR GALCERAN
Arxiver Diplomat

MESTER DE BACHILLERIA

Hemos llegado a un momento iconoclasta, en el cual no parece demasiado necesario entender de nada para meter baza en todo.

Se deterioran las relaciones humanas. Frecuentemente sólo se desarrollan a nivel funcional, mercantilista. Se necesita un servicio y se está dispuesto a pagar por él.

Se habla de crisis de "autoridad" y de autoridades científicas y políticas. En tal momento de reajuste, a veces se reclaman libertades básicas mientras se dice amén a groseras manipulaciones demagógicas. . .

Lo que intentamos abordar tras este preámbulo es el tema de la autoridad en el profesor de bachillerato. Entendemos que tal autoridad emana directamente de:

a) Sus conocimientos, como persona versada en unas disciplinas; madura, responsable, equilibrada, con criterio y con el espíritu de un reciclaje continuo de su ciencia, puntos de vista y de la eficiencia. Puede asistirle también el prestigio de su estamento docente.

b) Por otra parte, es una persona. Y con ello, si no (?) la materia que imparte, él si merece el respeto que va de un ciudadano a otro, máxime de futuros ciudadanos en vías de formación.

Y, llegado a este punto, establecemos otra distinción: educación formal —"urbanidad"—, y educación según unos valores: una "ética". Ambos aspectos son necesarios y se complementan. Cedes la acera a un anciano SI respetas a la Ancianidad y a la Persona. Por consiguiente, el primer aspecto ha de suponer el segundo, y viceversa.

Ser profesor, "además" de ser una persona debe ser suficiente. No vale pensar

que ello constituye una utopía, pues cristalizó en realidades otro tiempo en este país.

Por el principio del péndulo, se concede frecuentemente más crédito a las quejas (justificadas o no) de un alumno, o a algunos chismes, que a las objeciones de un profesor. La razón quien la tenga. Pero denotará tan mala educación la conducta de un alumno que incomode en clase a sus compañeros y a UN solo profesor como la de otro que incomode a varios profesores. Demostrará además hasta dónde ésta puede llegar. La educación no es cuestión cuantitativa.

La Pedagogía en el Bachillerato adolece de unos fundamentos lo más científicos posibles, y de una coordinación racional; bien es cierto que debe entenderse se asienta en una corrección de trato entre personas. Por otra parte, un profesor puede cambiar de método cuándo y cómo lo crea conveniente, como parte de su trabajo, y sin dar cuenta sino a si mismo.

Admitamos que la escala de valores que aporta un chico a un Instituto puede muy bien reflejar la de su hogar: ¿Qué opina?, ¿Qué considera él importante?, ¿Cuál cree que es el recto proceder?, ¿Qué espera de la vida?, ¿Qué espera del profesor? . . .

Es de un comodismo culpable esperar que un profesor ataje actitudes y hábitos que tal vez se permiten en casa.

Creemos en un Humanismo. Y dentro de él, la Instrucción y la Educación, como un todo desdoblado en dos vertientes:

Instrucción como capacitación en unas técnicas y transmisión de unos contenidos.

Educación como transmisión de unos "valores" dentro de un clima de asequibili-

dad psicológica, en el cual un buen alumno jamás intenta compadreo alguno.

La Educación en el Bachillerato no es ni debe confundirse con la aplicación de una expresa presión coercitiva, de una tarea de estilo policial o de "doma" sobre unos adolescentes en formación y la cual no es atribución ni incumbencia del profesorado, y supondría malgastar el precioso tiempo de que dispone para su digna misión.

Según la voz común, un profesor podrá ser tanto más "apreciado" cuanto más severo —no por ello más riguroso en la ciencia—; pero la "respetabilidad" es un derecho del profesorado como de toda persona y no debe verse en entredicho porque use unos u otros métodos de trabajo; presente un determinado físico o rehuse emplear su tiempo profesional en tan histriónicos menesteres.

Un alumno presente una actitud "madura", correcta y educada para cursar cualquier nivel dentro del Bachillerato, o de lo contrario no cabe esperar —ni él mismo— que se le vaya a encajar a la fuerza. Hay quienes intentan comportarse como no osarian en ningún lugar de los que frecuentan.

El delegar los padres de la educación de sus hijos a los profesores no debe suponer en ningún momento delegar la función de enseñarles una mínima urbanidad tan obvia por elemental.

No pretendemos eludirnos de nada. Pero, por favor, no proyecten sobre el profesorado tales deberes en conciencia para con sus hijos si creen "se les escapan de las manos" arrollados por esta actual corriente de contradictoria permisividad y tolerancia.

J.P.S.

NOTA: Este artículo, personal, se ha escrito en pro de la dignidad del profesorado de Bachillerato.

EL DERECHO A UNA ENSEÑANZA NUEVA

En el último mes de Septiembre moría en Génova Jean Piaget, uno de los mejores psicólogos para niños, pedagogo y pediatra. Conocía a Freud, Janet, y Bleuler.

Una de las facetas de sus estudios se basó en criticar y matizar el concepto de "teoría materialista del Conocimiento" adoptado por instinto por la inmensa mayoría de los "científicos" contemporáneos. Cuando él considera que el materialismo dialéctico no es más que uno de los puntos de partida obligada pero totalmente insuficiente. Se ha podido escribir que "Piaget es a la inteligencia lo que Freud es a la afectividad", y su mérito fue precisamente su investigación práctica de la experimentación científica.

El punto de partida del Conocimiento no es la sensación sino la actividad sensoriomotriz. El niño adquiere sus conocimientos actuando sobre los objetos y organiza de

este modo mentalmente su propia actividad. Así el proceso del Conocimiento aparece como una resultante de la auto-regulación general de todo el organismo vivo. Según Piaget, la consciencia y la acción no son más que dos aspectos parciales pero inseparables y una misma realidad.

Uno de los nuevos métodos educativos es la pedagogía sugestiva que permite aprender 4 o 5 veces más rápidamente. Este método se basa en distintas teorías como la de relajopedia y la hipnopedia, métodos que actúan notablemente sobre la memorización. El alumno no participa solamente en el trabajo de asimilación sino que ayuda positivamente al profesor a buscar el método activo y sugestivo que le permitirá mayor adaptación, siempre y cuando el profesor haga el esfuerzo de conocer las necesidades de estudio del alumno y piensa adaptarse al nivel cultural y modernista del jo-

ven. Un alumno que, desde pequeño, ha aprendido a temer a su maestro quedará siempre, de una forma o de otra, traumatizado positivamente o negativamente (o sea que el "profe" le cae muy bien y traga todo lo que dice como "pan bendito" —fanatización; o bien le cae fatal —rebeldía hacia el mundo de los mayores y rechazo del conocimiento).

Un niño que está "motivado" asimilará mucho más y es precisamente en esto que la sugestopedia aplicada por el profesor permite hacer avanzar notablemente el nivel intelectual, objetivista y cerebral del niño. Tal método no es en realidad muy nuevo puesto que en el siglo pasado E. Coué y Liébault lo utilizaban pero fue perfeccionado a continuación por G. Lozanov en 1955 sobre todo para lo que se refiere a idiomas.

La mejoría de Lozanov se basaba en un número limitado de alumnos por aulas y

una ambientació adequada (por ejemplo luz tamizada con colores amarillos, naranjas, o incluso rojos en las paredes para provocar la activación de las células receptoras)

Existen otros métodos recientes pero que guardan la misma línea: el método an-

troposófico de R. Steiner, la hipnopedia de Blisnitchenko, la hipnosopodia de J.P. Guynnaud, la relaxopodia de E.G. Reider, el método intensivo hipnopédico psicoactivo de E.M. Dvirovsky y de S. Kolhs.

Aunque son aparentemente muchos métodos con imponentes nombres científicos,

coinciden casi todos en unas claves muy sencillas: tranquilizar al individuo frente a la agresión nerviosa y competitiva de la enseñanza habitual dentro de su contexto social.

J.P. Poirier

esports

PER UNA NOVA ORIENTACIÓ DE L'ESPORT

L'esport s'ha de veure com a imprescindible en una societat sana. Vivim en una societat de consum que condueix la gent cap a unes necessitats i uns costums cada vegada més contraris a la natura. La TV provoca l'enclaustrament, la manca de comunicació entre uns i altres i una mentalització cap a formes de vida violentes i amorals.

Els nostres adolescents viuen sotmesos a una constant pressió d'aquesta societat de consum. El seu món són les "boites", la música amb conserva importada d'Amèrica del Nord, les motos i els cotxes, el tabac i, el que és pitjor, la droga. Tot aquest oferiment social se'ls dona a canvi de diners. De la "boite", la música, la moto, etc. no en podran fruir si no és gastant uns diners. El nostre adolescent, si no vol quedar enrera dels seus companys més grans, ha d'aconseguir els mitjans econòmics d'on sigui. Acudirà primer a la seva família. Si aquesta no els hi pot donar, serà capaç de fer alguna barbaritat per tal d'obtenir-los. Aquest problema, que és agoixant en una ciutat gran, arriba també a les nostres zones rurals, on el jovent no es vol quedar al poble els dies festius i cerca al cap de comarca totes les novetats que la societat de consum ha preparat.

Davant aquest món, n'hem d'oferir un altre que sigui atractiu per als nostres joves i que, al mateix temps, els proporcionï una personalitat sana de cos i d'esperit. En aquest nou món té molt a jugar la pràctica de l'esport.

UNA NECESSITAT PÚBLICA

Per això, l'esport s'ha de considerar com una necessitat pública, s'ha de posar a l'abast de tothom i especialment s'ha de vetllar a nivell dels escolars, ja que són ells els qui més se n'aprofitaran.

Ens referim, naturalment, a l'esport per practicar, no a l'esport espectacle, el professional, que té una problemàtica diferent, encara que fins ara se'ls ha confós massa vegades i l'esport professional ha rebut les ajudes que lògicament haurien d'haver anat a la promoció i a la divulgació de l'esport per a practicants. En efecte, hom troba pobles de Catalunya, sense organització d'esport escolar, només amb un camp de fútbol que gasten el que no poden per tal de mantenir el seu equip representatiu en una cate-

goria superior a les seves possibilitats, equip en el qual moltes vegades no juga cap noi del poble perquè, per tal de guanyar a tota costa, s'han de fitxar jugadors d'altres llocs que ho fan millor. Fins i tot es troben ajuntaments que han ajudat a mantenir aquest absurd. Quin benefici dona al poble aquesta concepció d'esport?. Es que d'aquesta manera la joventut s'integrarà al moviment esportiu? És que aconseguiran que els nois es quedin el diumenge a veure com d'altres fan l'esport que haurien de fer ells? Segur que no. I no és que anem en contra de l'esport espectacle, però creiem que no s'hi ha d'arribar sense abans haver procurat el desenvolupament de l'esport de base, de l'esport escolar i del de pràctica i lleure.

En aquests moments tenim l'oportunitat de donar una nova orientació a l'esport de Catalunya, i per tant el de Cerdanya. L'Estatut ens en dona competència exclusiva. Es a dir, els catalans podem organitzar l'esport com més ens convingui sense haver d'acceptar influències de fora. La Generalitat, a través de la seva Conselleria de Cultura, té una Direcció d'Esports que ha començat a treballar, especialment des de la base. Els actuals ajuntaments han valorat positivament la idea de la Generalitat de potenciar amb preferència aquest tipus d'esport. Les direccions "provincials" estan en la mateixa línia. La majoria de federacions catalanes han pres consciència del moment i semblen disposades a retrobar la seva pròpia identitat.

Els pilars sobre els quals s'ha de fonamentar aquesta nova orientació de l'esport català descansen en la potenciació dels següents tres aspectes: l'esperit en edat escolar, els clubs per a la pràctica i lleure, i les federacions.

L'ESPORT ESCOLAR

L'esport en edat escolar comprèn dues vessants ben diferenciades però que es complemen perfectament. Ens referim a l'educació física i a la competició. L'educació física, s'ha d'impartir a totes les escoles, dintre l'horari lectiu escolar, des dels 6 anys fins als 16, reservant-hi dues o tres hores setmanals per classe. En cada curs s'ha de desenvolupar un programa determinat, s'ha de començar per un aprenentatge de la coordinació de moviments, del ritme, dels jocs de pilota i acabar per l'ensenyament

dels esports més tècnics, com el bàsquet o el voleibol, passant per la gimnàstica, l'atletisme, i la natació, i als esports característics de cada comarca, com l'esquí i el gel, a la nostra. L'excursionisme és una variant esportiva que no ha arribat als col·legis, la seva integració als programes escolars és una necessitat.

Per a dur a bon terme aquest programa es necessita la col·laboració del magisteri i dels organismes oficials. Han d'ésser els mestres els primers a acceptar la necessitat d'aquest programa per a la formació integral dels seus alumnes. La Conselleria d'Ensenyament ha de proposar al Parlament de Catalunya una llei perquè l'educació física sigui matèria obligatòria des dels 6 anys d'edat. Evidentment que sorgiran dos greus inconvenients: la manca de professors d'educació física de qualitat i les poques instal·lacions existents. Però, encara que sigui d'una manera provisional, les solucions hi són. Per exemple, es poden reciclar els antics professors d'Educació física, fent cursos intensius per a nous mestres, preparar degudament, des del Magisteri, els mestres de nova llicenciatura. Una institució com l'INEF pot actuar en aquest sentit, constituint-se en l'organitzador i controlador d'aquesta formació de mestres d'esports. La manca d'instal·lacions a moltes escoles és l'altre problema difícil de resoldre. L'anarquia urbanística dels anys passats ha deixat sense quasi jardins i equipaments. S'han de recuperar els pocs solars que encara queden, s'han d'aprofitar al màxim les instal·lacions esportives construïdes i s'ha de buscar la col·laboració d'unes escoles amb les altres per a l'ús de les seves instal·lacions. Els consells locals d'esports, creats fa molt poc temps a molts pobles, són amb el seu caràcter d'assessors dels ajuntaments, els que han de solucionar aquestes qüestions.

La competició escolar ve com a conseqüència de l'educació física i de l'ensenyament de l'esport. Fins ara la competició escolar ha existit, però limitada a poques escoles, amb criteris d'organització diferents entre unes comarques i altres, i deslligada totalment de les federacions. S'està treballant per crear un Comitè Nacional (l'Institut Català de l'Esport Escolar) que marqui unes normes unitàries i que faci arribar aquesta competició arreu de Catalunya.

ELS CLUBS

Els clubs per a la pràctica de l'esport són el segon gran pilar d'aquesta nova concepció de l'activitat esportiva. Especialment a Catalunya, tna entusiasta del cooperativisme, els clubs d'esport han constituït de sempre la base impulsora del desenvolupament esportiu. Els clubs s'han de considerar com a verdaderes cooperatives de l'esport, on moltes persones ajunten esforços per poder tenir unes instal·lacions on poder-lo practicar. La seva funció és triple: promocionar uns esports determinats, ensenyant-los als infants; mantenir unes instal·lacions per a la pràctica de l'esport com a

esplai o lleure, i finalment, disposar d'uns equips per a la competició. Aquests clubs s'han de protegir i se n'ha de crear de nous, com més populars millor. Per a això, convé que els municipis proporcionin terrenys per a la seva ubicació i que les ajudes oficials siguin suficients per poder fer les construccions esportives. El manteniment d'aquests clubs ha de ser a càrrec dels seus usuaris.

LES FEDERACIONS

Per últim, les federacions, com a agrupacions de clubs que es dediquen a un mateix esport, constitueixen la tercera gran força en què s'ha de sustentar l'esport català. La seva missió serà, naturalment, l'organitza-

ció de les competicions oficials, per a la difusió i el perfeccionament de la seva especialitat esportiva, per tal de poder aconseguir un nivell adequat a les possibilitats del nostre poble. Les federacions catalanes han de tenir autonomia i la seva relació amb les espanyoles serà la col·laboració mai de submissió. La Generalitat ha de donar força a les nostres federacions perquè puguin organitzar competicions només catalanes i perquè puguin formar les seleccions que representin al nostre país.

Hom necessita, però, diners, les idees i la bona voluntat no són suficients. No, Poliesportiu Puigcerdà? F.I.V

HOQUEI SOBRE GEL

C.G. Puigcerdà, 1 - Casco Viejo, 14

Després de l'inesperada i inmerescuda derrota, contra el Boadilla l'equip queda força desmoralitzat.

El primer partit fou contra el potent contra Casco Viejo de Bilbao a la pista de Font-Romeu.

Durant la primera part l'equip de la Cerdanya va aguantar als bascs els quals només poderen marcar dos gols aconseguint pels dos canadencs de l'equip de Bilbao.

A la segona part les coses ja començaren a empitjorar i en lloc de dos ja foren quatre. Però va ser a la tercera part quan tot va anar al "traste", i els bascs feren el que voleren aconseguint vuit gols per un dels de Puigcerdà. Acabant el partit amb un resultat molt pel damunt del que cabia esperar després de veure les dues primeres parts.

Casco Viejo: 1 Cabo, 8 Solozabal, 15 Serrano (1), 23 Ortiz, 6 Cano (1), 21 De la Sanz (2), 7 Rama (1), 5 Menitz, 16 Graner (4), 24 Rod (2), 9 Monge (3), 4 Azcue, 13 González, 12 Cordoba, 3 Rollan, 14 Zubizaray, 2 Ruiz, 22 González, 20 Duque.

C.G. Puigcerdà: 18 De Bran, 9 Trigo, 4 Falconer, 15 Tapias, 10 Gendrau, 7 Tona (1), 19 Luengo, 21 Trescents, 17 Llaberia, 6 Costa, 16 Barriere, 20 Capdevila P., 3

Maso, 8 T. Llaberia, 22 Capdevila V., 3 Cade-fau.

F.C. Barcelona, 11 - C.G. Puigcerdà, 5

El Puigcerdà començà molt malament, i com els dos últims partits, continuà anant a la deriva, això ho aprofità el Barça per marcar sis gols a la primera part.

El començament de la segona fou amb les mateixes característiques que la primera i el Barcelona marcà el setè gol, però a partir d'aquest moment el Puigcerdà va reaccionar molt favorablement i el joc es va anivellar acabant la segona part amb un apretadíssim 4 - 3.

La tercera part va ser de domini del Puigcerdà, no fou un domini insistent però si que va servir per a crear més ocasions de gol que el Barcelona i acabà amb empat a 1 gol.

Cal destacar la incorporació per part del Puigcerdà de Toni Raventós que era jugador del F.C. Barcelona.

F.C. Barcelona: 1 Estrada, 10 Aguado (1), 9 Badesa (2), 22 Boet, 16 Cubells, 22 Espino (2), 20 Frank Gonzalez (1), 19 Kubala (1), 18 Mc Donald (3), 17 Rainvill, 13 Royes, 7 Simo Oscar (1), 11 Simo Regada,

25 Lizarraga.

C.G. Puigcerdà: De Bran, Pat Falconer (1), Tapias, Gendrau (1), Tona (2), Raventós, Trescents, Llaberia, Costa, Barriere, Capdevila P. (1), Maso, Capdevila V., Cade-fau.

Txuri Urdiñ, 8 - C.G. Puigcerdà, 3

Després del resultat de Barcelona, que jo crec es pot cal·licar de bó, l'equip sembla que recupera la moral i s'esperà, carai si s'esperà, al Txuri Urdiñ de Donostia, amb ganes de brindar un bon partit als incondicionals de l'equip.

Així es jugà tot el partit a un bon ritme, i es pot dir que fou més nivellat del que reflexa el marcador la primera part va acabar amb 4 - 1, resultat que, crec, no reflexa massa el que va passar a la pista, ja que els del Txuri aconseguien els dos últims gols quand quedaven menys de dos minuts per acabar el primer terç.

La segona part va acabar amb 3 - 1. La tercera que potser el Puigcerdà va perdre un xic la por als bascs acaba amb empat a 1 gol.

Si el Puigcerdà hagués sortit mentalitzat, de que tan sols son sis homes contra sis i que aquell equip no era el Txuri, és a dir amb moral de victòria, estic segur que el resultat també hagués sigut més apretat, però no es pot oblidar que el Txuri Urdiñ és pràcticament l'etern campió, i això, vulguis o no imposa als demés equips.

En aquests moments el Puigcerdà ja ha jugat tots els partits, de la primera volta, que ja es donaven com a perduts a priori, és ara quan l'equip ha de lluitar per a guanyar als altres equips de la seva "talla".

Txuri Urdiñ: Leclerq, Lasa, Cabra (1), Grant (1), Prieta, Lizarraga, Ijea (2), Merino, Torralba, Viyella, Nuet, Bolea (1), Labayen (2), Gomez, Foman (1), Marcet.

C.G. Puigcerdà: De Bran, Falconer, Cade-fau, Tona, Raventós, Bertran, Barriere (1), Trescents, Llaberia, Costal (1), Gendrau (1), Capdevila P., Tapias, Maso, Trigo.

Nota: Cal dir que en aquest partit els àrbitres no es varen presentar i arbitraren un jugador per a cada equip.

Pere Capdevila

Por la Asamblea de la Cerdanya se ha llevado a efecto un acto sencillo, pero muy emotivo, que ha consistido en dar la despedida y a la vez, la bienvenida a los soldados-socorristas destinados por Sanidad Militar al Destacamento de CRUZ ROJA en esta comarca. Desde que se implantó esta modalidad de voluntariado, han pasado hasta la fecha por la Sección de Tropas de Socorro un número total de 94 Socorristas.

En dicho acto se hizo resaltar la importancia de los numerosos actos de servicio en que, durante los 18 meses de permanencia en el Destacamento, han intervenido los soldados-socorristas despedidos (en esta ocasión se trataba de Rubio y Calveras) y a la vez, se les recordaba la necesidad de su futura colaboración personal en todos los servicios que sea precisa la intervención inmediata de CRUZ ROJA.

A los soldados-socorristas de reciente ingreso (Loscertales, Forga, y Barcons) se les recordó la responsabilidad que recaía sobre ellos al integrarse al grupo, que, si bien es cierto, vienen a prestar su servicio militar, deben tener muy presente que se hallan al servicio de la Comunidad y que deberán hallarse preparados para poder acudir de inmediato allí donde

sea requerida su actuación de ayuda.

La Sección de Tropas de Socorro de la Asamblea de la Cerdanya, está compuesta por un total de 53 voluntarios-socorristas, de las especialidades siguientes:

8 de la sección de la Banda de Cornetas y tambores. 9 de la sección de esquiadores. 12 de la sección de salvamento en montaña. 5 de la sección de radioaficionados técnicos. 7 de la sección de conductores de ambulancias y 12 del destacamento Militar (soldados).

Durante el año 1980, se han realizado los servicios y kilómetros recorridos siguientes:

1.	109	5.803 kms.
2.	106	6.400 kms.
3.	101	7.080 kms.
4.	52	3.118 kms.
5.	41	2.224 kms.
6.	40	3.844 kms.
7.	49	3.376 kms.
8.	58	4.931 kms.
9.	49	3.679 kms.
10.	43	1.638 kms.
11.	57	3.756 kms.
12.	56	2.085 kms.
TOTAL: 761		47.934 kms.

Es preciso destacar que, aparte de los accidentes atendidos y de los servicios en las pistas de esquí de La Molina y Masella, mediante la Sección de Tropas se viene atendiendo de forma continua todas las urgencias surgidas en el Hospital de la Villa así como también —por tener el carácter de servicio permanente— la colaboración con el Cuerpo de Bomberos en lo que a alarma se refiere, en caso de incendios.

Puigcerdá, 8 de enero de 1981

UNIÓ DE RADIOAFICIONATS ESPANYOLS
Delegació a Cerdanya

Passeig 10 d'abril, s/n.
Apartat 99.
Tel. (972) 88 08 49
PUIGCERDÀ (Girona)

LA HISTÒRIA DE LA RADIOAFICIO

És tan antiga com la pròpia ràdio. El 1894 es realitzen les primeres experiències de radiotelegrafia a França, prop de Burdeus, a les quals segueixen l'enllaç Torre Eiffel - Pantheon el 1898, i el realitzat entre Doubres i Wimereux a través del Canal de la Manxa el 1899, cursant-se el famós radiotelegrama de Marconi a Branly.

Però en el que havia de ser un dels dies més grans de la ràdio, el 12 de desembre de 1901, mentre Marconi assolí la culminació de la seva glòria enviant per primera vegada un missatge des de Cornwall a Sant Joan de Terranova, creuant l'Atlàntic, el missatge era captat també per un radioaficionat americà en un receptor construït per ell mateix. Allò animà a la construcció, per aficionats, de receptors i emissores resultant un gran èxit.

La tasca científica d'aquells peoners, fomentà llur unió per a l'intercanvi d'idees i resultats d'experiments, i el 1913 es creà, a Londres la RSGB (Radio Society of Great Britain) que encara avui agrupa els ràdio-aficionats anglesos. El 1914 inicià les seves activitats la ARRL (American Radio Relay League) associació dels Estats Units, i avui la més important, i el 1925 es fundà a França la REF (Reseau des Emetteurs Français).

Espanya no anava a la saga pel que fa al geni creador del radioaficionat; i el 1911 el doctor Lluís Cirera, aixeca a la seva torre de Sarrià (barriada de Barcelona) una antena de gelosia d'un metre quadrat de base i 24 metres d'alçada y enllaça amb el seu amic Xavier Canals qui, amb instal·lació similar, encara que no de tanta alçada, comunicava des del carrer de Casp. S'establí, doncs, el primer enllaç Barcelona - Sarrià d'uns 5 km. Al cap del temps, l'inici del doctor Cire-

ra, portaria a la constitució de la URE (Unió de Radioaficionados Espanyols) de la qual som Delegació a la Cerdanya.

Aviat no fou suficient la unió de radioaficionats d'un mateix país i es pensà en la unió internacional, és a dir, en l'associació d'associacions, i es va fundar la IARU (Internacional Amateur Radio Union) amb seu a Ginebra i que integra totes les altres associacions nacionals. Té com a finalitat protegir la radioafició a tot arreu, assisteix en el seu nom a les conferències internacionals de telecomunicació i vetlla pels seus interessos. Mentre això s'esdevé al "cap" de la immensa família dels radioaficionats que ja arriba a tots els confins del món i que fa algun temps sobrepassàvem amb escriu el mig milió de col·legues, comencen a sorgir penyes i clubs locals en ciutats i pobles de tot el globus que continuen intercanviant idees i experiències, ensenyant al principiant i ajudant-lo en els seus primers passos com fem gratuïtament a l'Escola de la URE de Cerdanya. Es creen també concursos i diplomes de reconeixement per a premiar els radioaficionats més actius (tenim alguns molt bons exemples a la nostra delegació). A poc a poc el "microbi" de la ràdio envaeix el camp femení de tots els països. Aquí a la Cerdanya tenim la nostra primera radioaficionada, en codi XYL, la qual està molt interessada a superar els exàmens del proper febrer als quals es presenta.

Les comunicacions per ràdio constitueixen un passatemps científic a més de ser un mitjà per a adquirir habilitat personal en la ciència de l'Electrònica i per a comunicar-se amb altres éssers mitjantçant l'ús de les ones curtes. Tots agrupats sota una llei de caràcter internacional que

defineix les seves activitats com "autoexercitació, intercomunicació i investigacions tècniques portades a terme per persones degudament autoritzades que s'interessen en radiotècnia amb un fi personal sense obtenció de cap lucre". Entre aquests milers de persones no existeixen diferències socials ni de raça, no tenen privilegis especials quan llur veu és llançada a través de l'éter en les comunicacions ni encara quan en ocasions s'estableix el contacte personal. Tots pertanyem a la "gran família" de la radioafició, ja sigui un magnat americà un obrer de la construcció, el polític brillant, el rei de Jordània o el d'Espanya i molts altres de qualsevol professió o activitat. Tots acceptem voluntàriament el següent codi que diu així:

CODI DEL RADIOAFICIONAT

Primer: El radioaficionat és un cavaller. Mai, a gratient, utilitza l'éter per a la pròpia diversió de tal forma que molesti els altres. Coopera pel bé públic amb les autoritats constituïdes.

Segon: El radioaficionat és lleial... Deu el poder desenvolupar la seva afició a les entitats que l'agrupen, i els ofereix la seva lleialtat incondicional.

Tercer: El radioaficionat és progressista... Procura mantenir la seva estació i equip d'acord amb els progressos de la ciència, i els manipula amb regularitat i eficiència.

Quart: El radioaficionat és cordial. Amable i pacient quan cal, dona sempre el seu consell i ajut al principiant i té cura de no molestar cap oient de radiodifusió.

Cinquè: El radioaficionat és disciplinat... La ràdio és el seu passatemps i no permet que ella el distregui de les seves ocupacions i deures concrets ja sigui a la seva llar, a la feina, a l'es-

tudi o a la comunicació.

Sisè: El radioaficionat és patriota, els seus coneixements i la seva estació estan sempre llestos per servir la seva Pàtria i la comunitat que l'envolta.

D'acord amb l'anterior codi mundial, resulta curiós observar com parlen tranquil·lament un príncep africà i un sabater parisenc, un religiós catòlic i un ateu, i com fomenten una sincera amistat en la qual mai no es tocan els temes polítics o religiosos. Els cognoms i els títols queden

sempre amagats rera el senzill nom de pila i l'indicatiu de la seva estació pel qual és conegut mundialment cadascun d'ells.

RADIOTELETIPS O RADIOTELETIPUS

Els dies de classe a l'escola URE Cerdanya s'han ampliat. A més dels dimarts i divendres com venia essent habitual, ara s'imparteixen també els dijous. Prova palpable de l'interès que demostren professors i alumnes.

La Creu Roja de la Cerdanya ha col·laborat amb la nostra escola, do-

nant-nos a conèixer i facilitant-nos instruccions sobre els "Primers auxilis en cas d'accidents deguts a l'electricitat". Gràcies amics de la Creu Roja. . . sempre a la vostra disposició. Nosaltres diem QRV.

Per culpa de la última rufaca (no ens referim a la revista) a un col·lega li ha quedat torta l'antena. Repetim . . . l'antena.

DR OM cerdans TKS FER UR QRV PSE HPE QRX Rufaca OK GB CUL 73 VE? VE? HI HI HI

F.R.

col·laboracions

IGNORANDO LA BELLEZA DEL ARTE

Nuestra Diputación Provincial está empeñada de un tiempo para acá en promover el Arte entre las gentes de las comarcas gironinas.

Cosa loable y digna de todo encomio. Prueba de ello la hemos tenido en nuestra Villa con ocasión de una exposición de telas de los más representativos pintores de la llamada escuela olotina. Un total de 28 lienzos fueron traídos por nuestro Ayuntamiento desde San Joan de las Abadesas, de acuerdo con las instrucciones de la Diputación, y contando con la colaboración de la Caja Provincial, se exhibieron durante unos días en el Salón de Actos de aquella entidad. A tal hecho se le dió la oportuna publicidad, y valo más no dar la cifra de visitantes por lo inverosímil de la misma.

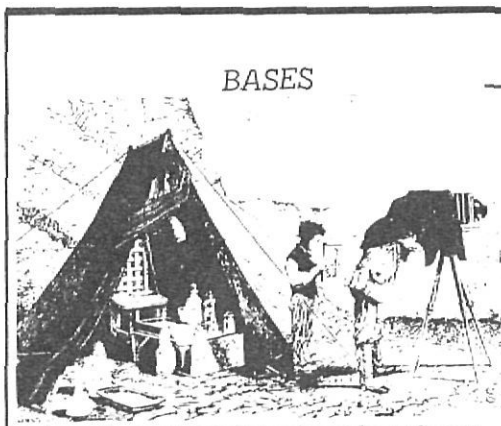
Dentro de esta línea de promoción cultural, hemos tenido un par de re-

presentaciones teatrales en la Sala de Actos del Instituto, el 15 de noviembre pasado, LA MOSQUETA por el GRUP ESPONTANI de Olot, y el 6 de diciembre ANONIM VENECIA por el Grup Cultural Tossenc. En una y otra representación el número de espectadores fue escaso. Y si en el primero de los casos es lógico tal hecho, toda vez que la publicidad impresa llegó el mismo día 15, en el segundo de los casos la escasez de espectadores sólo cabe achacarse a distintas causas como: lo frío de la noche, una buena película en TV. . . o falta de interés a un medio tan importante como es el teatro.

Todo ello no debe sorprendernos, el amor al Arte en la modalidad que sea se debe empezar a cultivar desde abajo, desde la misma escuela, y en ese capítulo podemos englobar no tan sólo el teatro, o la pintura, sino

la música y todo aquello que tienda a cultivar el espíritu en sus facetas más bellas. En cuanto a los adultos de ahora, aquellos que peinan canas, nos ha tocado vivir una etapa históricamente amarga de nuestro país. Etapa, llamada, cautamente por los comentaristas de los medios de comunicación "anterior sistema político" que cultivó la afición a todo aquello que no pudiera rozar, ni remotamente, sus intereses económico-políticos, y así promocionó desde el fútbol, pasando por las quinielas, hasta los seriales lacrimógenos. ¿Qué intereses pueden tener esos adultos hacia el tema referido? Muy poco. Aunque a mi entender existe en el ser humano algo que se llama espíritu de superación, este sentimiento es el que todos debemos despertar, para ser mejores en todos los órdenes, y no desaprovechar lo que quizás tardíamente se nos ofrece ahora.

Joan Fullana

BASES

II CONCURS DE FOTOGRAFIA

"AMICS DE CERDANYA"

1. El concurs esta obert a tothom, sense limits d'edat, llevat dels professionals.
2. TEMES: Cerdanya i tema lliure.
3. Les fotografies presentades a concurs han d'ésser inèdites.
4. Les fotografies hauran d'ésser en blanc i negre, el tamany de les quals sera de 18 x 24, montades sobre cartulina blanca de 24 x 30.
5. S'acompanyaran els originals amb un sobre tancat, a l'exterior del qual hi figurará el "lema" i a l'interior el "lema" i el nom complet i l'adreça del concursant.
6. Les fotografies s'hauran de trametre als següents llocs:
* al local d'AMICS DE CERDANYA, personalment

tots els dimecres a partir de les 10 del vespre.

* a l'oficina del CIT (horari de l'oficina).

* per correus a AMICS DE CERDANYA, passeig 10 d'abril, PUIGCERDA.

7. PREMIS:

A.- Tema Cerdanya: 5.000 ptes. i un accésit.

B.- Tema lliure: 5.000 ptes. i un accésit.

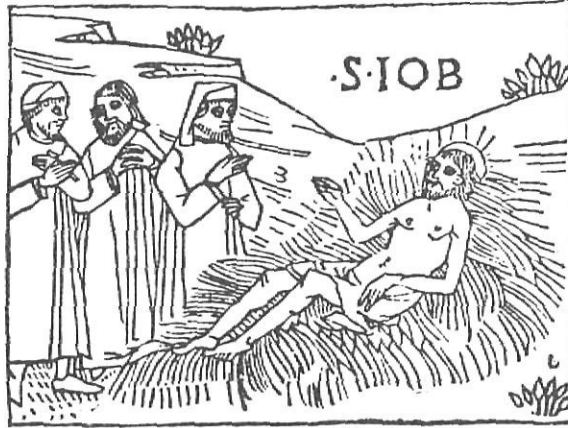
8. El plaç d'entrega d'originals finalitzarà el 15 de març del 1981.

9. El Jurat sera donat a conèixer oportunament.

10. AMICS DE CERDANYA es reserva els drets de publicació.

11. AMICS DE CERDANYA es reserva el dret d'alterar aquestes BASES, les quals seran acceptades per qualsevol concursant pel sol fet de participar-hi.

FECHAS ENIGMATICAS

25 DE DICIEMBRE: NACIMIENTO DE MITHRA

Navidad, fiesta altamente cristianizada, tiene sin embargo un origen mucho más antiguo que la venida de Cristo a la tierra. Unicamente San Lucas menciona el caso del Nacimiento en los Evangelios (II, 6-20)

Fue en el Concilio de Efeso, en el siglo IV cuando el papa Julio I Telesforo fijó la fecha de Navidad el 25 de Diciembre (idea que ya había tenido el papa Liberio en el 354) cuando anteriormente el nacimiento de Cristo se celebraba entre los cristianos el 18 de abril y para otros el 6 de enero (según los relatos de San Clemente de Alejandría en el 220).

La fecha del 25 de diciembre fue elegida para cristianizar una fiesta importantísima en todo el mundo pagano: el Natalis Invicti (fiesta de Mithra, dios de Persia, pero también de Yul en Dinamarca, Geola en los países sajones, Chwul en los países célticos, Anou en Asiria y Shamash en Babilonia). La coincidencia de tantas fiestas en el mundo el 25 de Diciembre correspondía a la celebración del Solsticio de invierno que en aquella época caía el 25. El culto de Mithra tuvo sin embargo la mayor repercusión y los sacerdotes se reunían en una cueva esperando el primer rayo solar que debía alcanzar un punto específico de ésta para encender el fuego sagrado representativo del renacimiento de la actividad solar y que quedará encendido hasta el Solsticio de verano, la fiesta de San Juan. El culto de Mithra estuvo presente en Roma hasta el año 378 después de Cristo cuando la conversión de Constantino y la publicación de los escritos de San Lucas.

En la historia de Persia, se dice que Mithra había nacido en una cueva rodeado

por un buey y un asno (animales simbólicos en la mitología), también es la historia de Adonis. No es de extrañar pues que en el siglo II hubo una confusión entre la idea de pesebre y cueva. Los mejicanos desde luego consideraban que el origen de la raza provenía de la cueva de Chicomotzoc.

Si bien Cristo nació de una virgen, no es sin embargo un caso aislado, puesto que los dioses Krishna, Budha, Gautama (450 a.C.), Lao Tseu (500 a.C.) y Zoroastro (850 a.C.) nacieron en las mismas condiciones. Leyendas griegas atribuyen también a otros personajes tal tipo de concepción por ejemplo para Pitágoras, Platón, Alejandro Magno. . .

Según los estudios de partogenesis, se ha comprobado que una mujer virgen, después de un traumatismo o un efecto brusco de cambio de temperatura debido a una anormal irradiación, puede engendrar cuando el óvulo contenido en el ovario se autofecunda. Mucho tiempo antes de Cristo, los egipcios consideraban que la irradiación solar podía ser generadora de vida y ya hablaban de "fecundación vibratoria" y de ondas vibratorias como en la mitología céltica.

Por otra parte, habrá que esperar al siglo XIII para que empiecen a fabricarse los -belenes- en las iglesias y casas para recordar el nacimiento de Cristo rodeados por toda clase de elementos como el pino, el acébo y el muérdago, procedentes de los símbolos de prosperidad en los cultos del Solsticio de invierno entre los pueblos célticos y sajones.

6 DE ENERO

¿QUIENES SON LOS REYES MAGOS?

Unicamente San Mateos (II, 1-17), habla de la venida de los Reyes al pesebre

de Belén, pero ni siquiera indica el número, los nombres y el origen de éstos. Tal vez fueron sacerdotes mazdeístas de Persia. Es significativo que en Persia el símbolo de la realidad divina era expresado por el oro, el incienso y la mirra.

Para los celtas, los reyes fueron tres: Maël-Korr, Gad-Sâr y Baal-Sâr. El primero procedente de Europa, el segundo de Egipto y el tercero de Caldea. Se habrían juntado para estudiar la especial conjunción astral en aquel momento: Saturno fue eclipsado por Jupiter. Según los reyes, un niño que naciera bajo tal coyuntura debería tener poderes inmensos. Herodes se enfureció al saberlo y al darse cuenta que no sería hijo suyo. Según los celtas, Jesús estuvo 12 años (tiempo del ciclo solar) en Egipto educado por Gad-Sâr. Es interesante notar que Jesús no pudo estar en Nazareth en los años siguientes por la simple razón que tal pueblo fue fundado en el siglo VII d.C.

En América del Sur, se dice que hubo un cuarto rey en Belén, el indio Humac, pero éste naufragó cerca de las costas de África y llegó muy tarde al pesebre.

La tradición popular atribuye a los Reyes varios poderes: protegen contra la epilepsia (colocar su boca sobre la oreja del paciente durante la crisis y decir tres veces: Gaspar lleva la mirra, Melquior el incienso, Baltazar el oro. El que lleva sobre él el nombre de estos tres reyes será curado del mal-caduc por la bondad de Jesús Cristo". También en el campo se dice que si la noche de Reyes es clara el verano será seco; si llueve a los Reyes, habrá trigo hasta el techo.

En el pueblo de Francia Blanzac (Hte Vienne) el 6 de Enero, se apaga la hoguera que iba ardiendo desde el 21 de Diciembre, el solsticio de invierno y que indicaba la fecundidad. En Baux de Provenza, hay una leyenda que cuenta que tal lugar fue la tierra de origen de los Reyes. En el País Vasco se celebra este día la Phesta Berri, fiesta muy importante que reemplaza al Corpus Cristi.

En el condado inglés de Gloucester, los campesinos encienden 12 hogueras de paja cerca de los campos de trigo, correspondientes a los días que separan la Navidad con la Epifanía y cada día corresponde a cada mes del año. Esta diferencia entre el 25 de Diciembre y el 6 de Enero corresponde plenamente a las antiguas costumbres rituales acerca de la naturaleza (la Basilinda) como supervivencia de creencias populares dictada por un sentimiento sagrado que liga el hombre al cosmos.

Ian Perenn

RUFACA/21

**EL PLANY
D'UN
ANTIQUAT**

Quan els vells ens adonem del resultat de la nostra lluita pel benestar social, estem d'acord que hi ha dues morals.

Si ens atrevim a donar consells als joves ens giren l'esquena per anti-quats.

El progrés actual de la mecànica, cirurgia, transport, etc. etc., no l'han

inventat ni suat; l'han adoptat indiferents.

Nosaltres, els vells, treballàrem deu hores diàries, mal pagats i pitjor considerats, sempre amb la gorra a la mà, i quan ens pujava la mosca al nas protestàrem; llavors ens perseguien i ens engarjolaven. Els parats no cobràvem de l'atur ni volíem cremar banderes. Lluitàrem per a l'esdevenidor. On hem arribat?

Es dolorós constatar que part del jovent d'avui no llegeix, s'inclina per discoteques, bingos, atracaments i altres vicis.

La dona; aquella flor admirada i respectada, sota el pretext de no ésser hipòcrita, s'ha lliurat en ple als vicis fàcils del sexe masculí.

No crec que d'aquest estat de coses neixin matrimonis estables, ni que els fills incontrolats no ingressin

als rengles dels delinqüents, ells que tant necessiten les carícies d'una mà humana.

Panorama de desordres socials, de guerres, d'atur, davallada de valors, d'adulteraments de queviures i tot, amb les immoralitats i indiferència cívica.

No és això que volíem; i no proveu de predicar al desert si no voleu que os passi com a mi, que una noieta d'uns dotze anys amb el cigarret a la mà em demana foc. Li vaig dir: Mira nena, no fumo però et vull donar un consell i és que. . ." Vete a la porra con tus consejos, viejo anticuao". L'ànima em caigué als peus en contestar-me de retruc sense pensar-s'hi gens.

Esperaré trist i callant l'hora de tancar els ulls amb el consol de no assistir a la incògnita del futur.

J. Vigo Mestres

la
rufaca
*info no
llegiu:*

rufaca
PUBLICACIÓ D'AMICS DE CERDA

**ARMERIA
SISTACH**
BERGA - VIC

**Més de mig segle al servei
del caçador, pescador i firodor**

**on es garantitza
tot el que en ven**

Plaça Viladomat, 1 - Tel. 821 12 66 - BERGA
Bisbe Morgades, 18 Tel. 885 2152 - VIC

A LA FI L'ULTIM VOLUM

Algun escèptic va dir, ja fa molt temps, que la Gran Enciclopèdia Catalana no s'acabarà mai. Evidentment ha tardat molt: més de deu anys. Però la tasca ingent d'aquesta unió d'intel·lectuals catalans que l'han feta possible no s'ha aturat. D'entrebancs (i de sabotatges) no n'ha faltat. Però aquí queda palesada, una vegada més, la força del nostre poble. Del Poble Català. Un poble que lluita amb llibres i no amb pistoles. Que venç amb la raó i no amb la força de les armes. La Gran Enciclopèdia és un testimoni que no dóna lloc a dubtes. Perquè si algú es pensa que Catalunya és una broma, que doni un cop d'ull a aquesta obra. No tots els països ni totes les Nacions tenen una obra d'aquesta envergadura. De fet, es pot dir que en aquests moments és l'obra més important que s'ha fet fins ara en la nostra llengua. L'esforç col·lectiu, però, l'ha feta possible. Hi ha tot un poble darrera aquesta obra. Tot un poble que, pacíficament va fent el seu camí cap a la llibertat. Per a la Història de Catalunya, doncs, l'haver aconseguit aquesta fita representa quelcom molt important, perquè la llengua és la identitat d'un país. Ha estat escrit: "El poble que conserva la seva llengua té la clau de la seva llibertat". La Gran Enciclopèdia Catalana ja és un fet. Catalunya ha donat un altre pas endavant.

PREMIS LITERARIS DE LA BIBLIOTECA CATALANA

Enguany l'associació de la Biblioteca Catalana concedirà el dia 30 de maig a les quatre de la tarda al Palau dels Congressos a Perpinyà el dos premis següents:

Un premi de 700 francs, a "Narracions" o "Pobles i Paisatges".

Un premi de 700 francs a "Documents".

El concurs per a aquests premis és obert als habitants de les comarques següents: Rosselló, Vallespir, Conflent, Capcir, Cerdanya en la seva totalitat, Alt Urgell, Ripollès i també a Andorra i a tots els Catalans escampats per França.

Els textos han d'ésser escrits a doble espai sobre una sola cara dels fulls i deixant un marge d'un terç a cada full. Els textos han d'ésser enviats en triple exemplars a: Biblioteca Catalana, 2 carrer de Franklin, 66000 Perpinyà, França (tel. 34 40 81) abans del dia 10 d'abril. Els premis no seran partits; a més dels textos premiats suposem que hi haurà, com es va produir l'any passat, altres textos interessants que podran també ésser publicats i que el Jurat triarà. L'Associació de la Biblioteca Catalana es reserva el dret de publicació i d'edició

de tots els textos retinguts pel Jurat: els premiats i els altres. De primer, aquests textos seran publicats en el nostre butlletí, "Rebrols" i al cap de dos anys, quan hi haurà un nombre suficient de textos, la Biblioteca Catalana es publicarà en dos volums: un volum de Narracions i Pobles i Paisatges, i un volum de: Documents. La nostra finalitat és la publicació d'aquests volums per tal d'impulsar els uns a escriure i els altres a llegir coses de llurs comarques.

Com l'any passat, hi haurà també un concurs de redacció obert a tots els joves que vulguin participar-hi. Aquest concurs es farà dissabte 18 d'abril al Palau dels Congressos sala 20 a les dues de la tarda. Hi haurà recompenses per a tots, les quals recompenses seran distribuïdes dissabte 30 de maig a les quatre de la tarda en iniciar l'acte literari al Palau dels Congressos. Les redaccions ben escrites seran publicades en el nostre butlletí d'alumnes i professors: *Entre Tots Ho Farem Tot*.

(Els textos han d'ésser escrits a màquina).

BIOGRAFIAS DE ANTAÑO Y DE AHORA

EL PINGUINO (de ADELIA)

Ave de la subclase de las Impennes, orden de los esfeniciformes y perteneciente a la familia de las Esfenícidas. Lleva una etiqueta con aquello científico y que dice "Pygoscelis adeliae".

Es un aristócrata. Jamás abandona su traje de etiqueta. Tiene fama, por el mundillo social, de ser un fresco. Se le encuentra constituyendo verdaderas aglomeraciones y apesta a pescadilla. Su debilidad son los helados.

Quema su vida en los acontecimientos mundanos, asistiendo a bautizos, bodas y entierros. Es figura obligada en conferencias, reuniones y conciertos (ronca sonoramente en los palcos proscenio). También se le identifica en la ONU y otros organismos internacionales.

Su andar es torpe y se balancea de un lado a otro. Salta a la vista que padece de callos, con tanto ajeteo.

En cierta ocasión sorprendí una bandada de estas aves saliendo de una iglesia, después de asistir a un "bodorrío" por todo lo alto. Me acerqué, con precaución para no asustarles, con objeto de comprobar si es cierto que huelen, como dicen unos a sardina olvidada, y como opinan muchos a aceite de hígado de bacalao. Me llevé una decepción. Les olí a conciencia, (cuchicheaban entre sí, mirándome con asombro) tanto, que tuve que dejar mis ejercicios olfativos pues creo se iniciaba entre ellos cierto mosqueo. Nada, lo que se dice nada de oler a pescado, ni algas marinas, ni tan siquiera a bocadillo de sardinas de lata. Los únicos olores que viajaron a mi pituitaria fueron los de un suave perfume francés y algún que otro pestazo de tulipán negro o varón dandy.

XICOTS i XICOTES

¡REINA MIA!

*Y me dicen que te cante? . . . Si de niña,
ya en los brazos de mi Madre te canté! . . .
Y al compás de los latidos de su pecho
tus grandezas y tu historia, de sus labios
con deleite yo escuché.*

*Desde entonces, el amor hacia mi Tierra
y el amor hacia la Reina de Cerdeña,
enlazados van los dos.
Y han crecido con orgullo dentro el alma
con perfumes de sagrada Tradición.*

*Y a pesar de que entre días de grandeza
no faltaron a mi Villa
tiempos duros de tristezas y dolor:
esa Imagen, reviviendo, resplandece
desafiando las tormentas como faro salvador.*

*Que esa luz brille y conduzca a nuestra Tierra
por las sendas del progreso y del amor
Y esa Virgen venerada,
Reina de la Sacristía,
sea el rayo de esperanza y de alegría,
que ilumine nuestras noches
de tristezas y temor.
Llorens*

EL POTOL

*Pòtol et diuen perquè dus un sac
al coll,
menes el tarot vell, les espardenyas
trencades i llueixes parracs per mantell.
Però tu ets l'amo de les eres.
Tu dorms en els pallers.
Trepitges camins verges.
Ets amic dels ocells.
Xerres amb l'oreneta.
Beus l'aigua del torrent.
Fins i tot els grills et coneixen puix que
fas gresca amb ells.
Mai segueixes camins rectes. Sempre
prens el portell de les dreceres.
Pòtol, ves caminant.
Jo vinc al teu darrera.
Trobador*

*Passejant per la muntanya
Ell contemplava les branques
Verdes dels olivars, mogudes
Per un vent enfurismat.
Veu un arbre podrit i diu:
Quina aulor de centenari. . .
Oh vells corbats i torcits arbres
Una sola carícia teniu,
El caliu del sol. . .
Després de molt caminar ell s'exclamà:
Què bella és la plana
Perdente dins les amples terres.
Oh! camps déjà collits, tots daurats
Per la llum del cel clar.
Xicots i xicotes, no us avergonyiu
De treballar al camp:
El blat, ens permet d'ens nodrir
Es un treball que naix.
Els vostres amics us miraran
I els hi entrarà desig
D'ajudar-vos. Com és bonic el camp sembrat!
Veure com creix el nostre sosteniment.
No oblideu mai que si la terra
No dongués el seu rendiment, no es podria
viure. Si ho penseu, us adonareu
Que el treball del camp és el més important.
Isais Valls era un gran home, profund,
modest de grans sentiments.
El seu pensament enlairat s'exclamava:
Oh! si ens estimessim tots amb germanor!
Si els nostres pensaments s'unissin i les
nostres ànimes s'ajuntessin amb les nostres
llàgrimes quanta pau reinaria!
Es tan bonic contemplar amb la llum de la
lluna els camps llaurats. . .
I veure un nou dia amb el sembrat que neix.
Coratge joventut! Que aquest treball
és el més sà.*

*Ell era una pura consciència,
que valorava els seus sentiments.
Contempla la llum del matí i s'exclama:
Oh raig de sol del meu país llunyà
El vent mou les branques
I amb el piuladis dels ocells
les fulles dansen.
Ell que tingué tanta esperança
En l'avenir d'un dia nou.
Dins la nit silenciosa
Amb raigs de lluna
Ells somnia encara
Amb sa dolça patria aimada. . .*

Carme Clausell Bernat
Juliol 1980

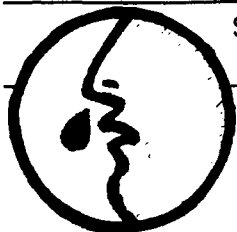
Rosa Maria

SALSA MARESME (Freda, per carn i peix)

S'escaliva un tomàquet i, sense la pell i les llavors, es pica en un morter junt amb un gra d'all. S'afegeix oli i sal remenant-ho bé. També pot barrejar-se amb una maionesa i en aquest cas no s'hi ha d'afegir l'oli.

SALSA DE COGOMBRES (Per varis)

Es piquen bé els cogombres, es posen en una cassola amb un pols de farina, llard, pebre, sal i el brou suficient. S'hi deixa donar un bull i la salsa ja està feta. Co-li's abans de servir-la.

SECCIO DE SOCORRISME DE LA CREU ROJA

socorrisme

EN CAS D'HEMORRAGIA NASAL... QUE HE DE FER?

— Introduir per l'orifici que sagna un tros de gasa o cotó fluix en forma de piloteta, si és possible embegut d'aigua oxigenada diluïda.

- Tenir el pacient boca en l'aire.
- Prémer la part externa del nas damunt el tap durant uns cinc o deu minuts.
- Tranquil·litzar el pacient i rentar-li la cara.
- Si l'hemorràgia no cedeix renovar el tap, mantenint la pressió externa i anar al metge.

Puigcerdà, 8 de gener de 1981

cartes a rufaca

LA COMISSIÓ DE GOVERNACIÓ DAVANT EL CAOS CIRCULATORI

Com a Tinent d'Alcalde de Governació de l'Ajuntament de Puigcerdà crec que l'article aparegut al número anterior de RUFACA no concreta suficientment la problemàtica abordada. Degut a que vaig tenir que arribar tard a l'entrevista sostinguda entre els companys regidors de la Comissió i els corresponents de la Revista, ignoro si és conseqüència de no aprofundir suficientment les respostes o el mal plantejament de les preguntes o a que es divagà una mica sobre el tema. En tot cas voldria explicitar-ho una miqueta més, per fer comprensible la situació a tothom.

A l'estiu de l'any 1979 el company Carles Canes presentà un projecte de circulació que preparà assessorat per tècnics de l'Ajuntament de Barcelona, que la Comissió en principi acceptà i presentà al Ple de l'Ajuntament. Aquest cregué convenient deixar que la mateixa Comissió resolgués el més procedent, delegant-l'hi les facultats resolutòries. La Comissió tirà endavant el projecte, que crec és prou acertat, però en el qual hi havia una qüestió amb capacitat d'embolicar la troca. Es tractava dels parkings o aparcaments de pagament. El projecte assenyalava uns llocs, principalment les places de Santa Maria i dels Herois, en les quals els vehicles podrien aparcar i quedarien vigilats a canvi d'una taxa municipal. Tot i que hi havien també aparcaments gratuïts a la plaça del 10 d'abril, darrera l'Estany i a molts carrers fora de la zona peatonal, deseguida varen aparei-

xer algunes veus dient que això seria la desfeta i que portaria la ruïna del comerç. Sembla ser que, efectivament, und quants comerciants del capdamunt del carrer Major (tram antic) no estaven d'acord per considerar que el fer pagar per l'aparcament dels vehicles causaria un transtorn seriós a les operacions mercantils de llurs establiments.

La Comissió, preveient el temporal que s'apropava, no vulgué fer us de l'autorització conferida pel Ple sense prèvia consulta i en una reunió de treball informà a la resta dels companys del Consistori del problema. De la mateixa manera que s'havia delegat en la Comissió, sense més preàmbuls ni averiguacions, una bona part dels consellers desautoritzaren a la Comissió i aquesta en prengué nota i retirà el projecte. En aquest cas la Comissió podia haver-ho fet passar la seba donat que tenia delegació del Ple, que constava en acta, però quan es té esperit democràtic no s'actua contra la voluntat del Consistori i així es va fer ja que la mateixa representativitat tenen uns que altres consellers i ningú és més que altre.

Pensem que el procedent hagués estat informar-se degudament, permetre que es fes una aprovació inicial i una exposició pública, estudiar les impugnacions que s'arribessin a presentar, la significació i coherència de les mateixes i, a resultes de les quals podia haver-se modificat, per exemple, la part més conflictiva que aparentment eren els parkings i combinar-los amb zones blaves, modificar l'import de les taxes d'aparcament, variar els horaris de càrrega i descàrrega, etc. Però no, una avalantxa de protestes caigueren sobre el Pro-

jecte sense cap més raonament que el fet que tres o quatre comerciants (no més) havien posat el crit al cel. I l'assumpte restà arxivat. Ignorem si aquests mateixos senyors es queixen ara de la disbauxa.

Al cap de cert temps el que suscriu plantejà la possibilitat d'enfocar la cosa a l'enrevés, és a dir, fent-me ressò d'una idea de l'Arquitecte Sr. Xavier Solà, d'establir la circulació per dalt, donant entrada al poble per la plaça de Barcelona cap a les places dels Herois i Santa Maria, i baixar a la plaça Cabrinety per sortir pels carrers Escoles Pies, Font del Llanes i Alfons I, o des d'el carrer Espanya per l'Abat Oliva. D'aquesta manera es limitava el trànsit de la part inferior a la plaça Santa Maria, al no tenir altre objecte que la sortida de la població. La Permanent es manifestà en contra sense voler considerar tan sols la proposta.

Posteriorment i davant el carreró sense sortida de la matèria es proposà al Ple que manifestés el que volia fer i es discutí carrer per carrer fins a quedar les coses quasi en la mateixa situació en que estaven anteriorment, lo qual no tingué ressonància pública per haver-se tractat en sessions de treball a porta tancada; algunes petites variacions foren introduïdes: convertir en zones blaves el carrer Victòria, plaça del Sol, plaça Cabrinety i plaça de l'Ajuntament; carrer Espanya en una sola direcció, donar pas al carrer Ramon Cosp en un sol sentit, etc. Així i tot hi hagué una clara oposició en què el carrer d'Espanya tingués només una sola direcció i es tornà a modificar, com també unes senyals que s'havia començat a col·locar a la Plaça de Santa Maria. El Ple demostrà no tenir pràcticament interès en

la senyalització i la circulació donat que a les reunions s'acabà pràcticament amb la insistència total, malgrat portar-se a terme el que acordava la majoria, però en el que sí es veié interès fou en extorsionar qualsevol actitud o iniciativa de la Comissió, tot i que es comptava en tot moment amb el vist i plau de l'Alcaldia. El que passava és que havíem acabat la primera etapa de funcionament de l'Ajuntament —del que en parlarem un altre dia, si s'escau— i estava gesticulant-se una lluita de poder des dels elements més autoritaris contra els demòcrates i aquest fou en primer "round", i el que pagà la festa fou el poble, que encara segueix amb l'herència caòtica de la circulació, entre altres tares ben marcades, que fan que en certs àmbits l'actuació municipal sigui nula totalment o raquítica, amb manca d'orientació i d'eficàcia. El que s'en diu una disbauxa.

Així quedà la cosa morta. De tot allò en restà una llista de senyals per a col·locar, que degut a la situació que travessava la Brigada d'Obres municipal —una altra herència— no ha pogut executar-se sinó molt parcialment fins ara, i els discs, miralls i cartells romanen per algun magatzem municipal. Després s'hi sumaven altres problemes: No es tenia resolt degudament ni l'equipament, ni el personal, ni el procediment d'actuació de la Policia municipal, restaven alguns carrers sense pavimentació que dificultaven establir els circuits convenients, etc. Com es pot veure aquest problema de la circulació té implicacions que escapen a la competència de la Comissió i que afecten a tot l'Ajuntament i de manera directa a l'Alcaldia, que té el poder de-

cissori en qüestions de tanta importància com la Guàrdia municipal, les multes, etc. sense oblidar la qüestió executiva, el control i la inspecció.

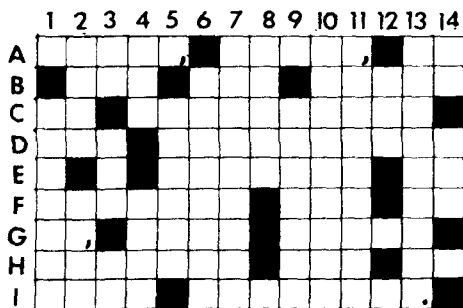
La Comissió però, anà insistint en tots aquests temes i afavorí la resolució de qüestions que de forma indirecta repercutien en aquesta problemàtica, i en arribar a la tardor passada es reuní amb l'Alcalde per tractar la situació i va ser aleshores quan s'ens digué que ell estava desbordat per molts altres problemes i ens demanà si ens volíem fer càrrec de la qüestió de circulació i ordre públic, al que la Comissió respongué positivament però demanant els mitjans adients per tal de gestionar-ho correctament. Tot seguit la Comissió presentà una Moció al Ple demanant a tots els companys del Consistori el recolzament total i l'aprovació de determinades mesures. Entre elles cal referir l'anomenament de quatre agents de la Policia Municipal, un responsable de la Brigada d'Obres i un Arquitecte i un Aparellador. L'encarregat de la Brigada fou anomenat i des d'aleshores sembla resolta la situació d'aquell important servei amb total satisfacció de la població; el concurs dels agents de la Policia municipal està en marxa i pensem estarà resolt dins molt poc temps; manca encara obrir el concurs pels tècnics municipals. També es demanà, i també s'obtingué una resposta totalment favorable del Ple, un procediment rígid pel pagament de les sancions de circulació, les taxes d'aplicació pels vehicles mal aparcats que fessin necessària la utilització dels "cepos" i el seguiment per part de la Comissió dels tràmits executius fins el pagament de les sancions. Hem de dir, però, que lamen-

tablement aquest acord no s'ha dut a terme i que desconeixem tot el que fa la part executiva, al pagament de les sancions i les persones que no han fet efectives les multes. Amb aquestes condicions la Comissió naturalment no es sent responsable de la situació ni pot actuar en profunditat per manca d'autoritat, que no pot transmetre als agents de la Policia municipal. Però no per això deixa de treballar i de preocupar-se, com és ben obvi del que fins ara s'ha vingut relatant. A més, en aquest moment hi ha un "impasse" degut a l'espera de la col·locació dels discs i altres senyalitzacions, a l'aguait de l'anomenament dels agents concursants, de la pavimentació d'alguns carrers, i a la expectativa de la reorganització de l'Ajuntament degut a la dimissió del Sr. Francesc Turiera i a la designació del nou substituït, amb el que pugui comportar de canvi en el "cartapaci" municipal i en el seu funcionament.

Veurem doncs, dins de poc temps, si tenim l'esperada possibilitat d'emprendre unes sol·lucions quasi definitives en ordre a la liquidació total d'aquest problema, en el sentit de deixar muntat un Servei que afronti degudament les necessitats de la nostra Vila, sempre susceptible de millorar-se, sens dubte, però que alluny per sempre la imatge d'abandonament i de caos, herència d'uns altres temps. El que cal és donar la resposta que reclama la població i confiem que Puigcerdà tindrà dintre de poc el Servei que es mereix i que tothom troba a faltar. Tot el demés són paraules buides, que no treuen cap a res.

Francesc Xavier Bosom
Tinent d'Alcalde de Governació

damero 4

Fragmento de "CUENTO DE NAVIDAD: LA BUENA ACCION", Trovador. (RUFACA, núm. 35; pág. 27).

Bueno, pobre, ya ves que procuro satisfacer tus necesidades e intento paliarlas con amor, como deben hacerse las buenas acciones.

SOLUCION DAMERO 4

d-3 h-4 i-7 c-11 e-5 f-10 g-13 a-14 f-7

a-1 h-7 f-1 b-2 i-12 g-9 b-4 e-2 a-11

rufacades

d-8 i-8 b-7 h-10 d-11 e-5 a-10

e-1 c-12 a-7 e-7 i-1 d-5 e-14

h-1 e-12 c-13 g-4 a-2 f-5 e-8 i-4

a-9 f-2 c-2 e-10 d-10 h-3 b-12 h-6

f-14 i-9 f-9 h-5 a-8 c-9 i-10 e-6 e-11 b-4

c-4 d-12 h-13 g-1 c-6 d-6 i-3 c-1 a-3 h-11

e-13 i-6 h-9 g-7 b-11 f-3 e-6 c-7 b-3 f-6

g-11 h-9 c-5 a-4 d-13 b-14 f-4 f-13

a-13 h-14 f-11 b-6 d-2 b-3 i-13

d-9 e-3 c-8 g-10 h-2 b-11

d-7 a-5 i-2 d-1 f-4 c-10 d-14 i-11

3. círculo máximo que se considera en la esfera celeste

4. Séptima

5. Hombre de mucha fuerza

6. Propios de la vida

7. Para aumentar la intensidad de los sonidos (plural)

8. Realizares actos de sabotaje

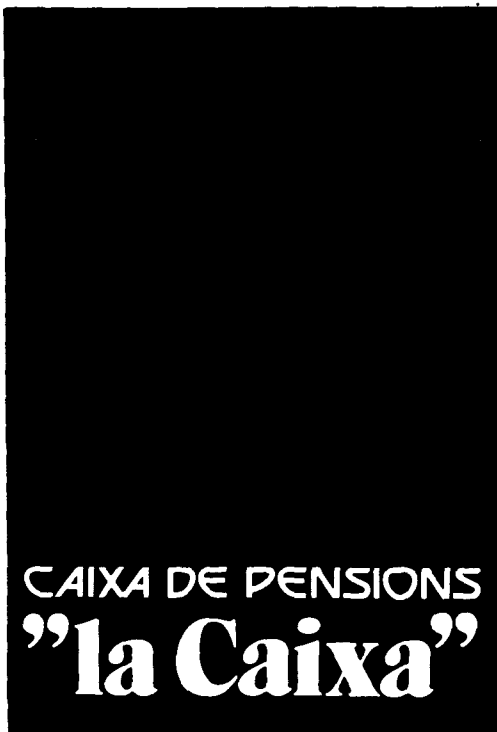
9. Relativo al panorama

10. Calidad de blando

11. Instrumentos de los herreros.

12. Pronunciar la c como s

13. Estrechan una cosa con otra

CAIXA DE PENSIONES
"la Caixa"

José Antonio, 22

Telèfon 88 01 47

PUIGCERDÀ

MEF, S.A.

MUNTATGES ELECTRICS
DOMESTICS I INDUSTRIALS

Avda. Dr. Piguillem, 3

PUIGCERDÀ (Girona)

F. RIVEROLA
Numismàtic

Compra i venda de monedes
antigues de col.lecció.

Alfons I, 50 - 1er.

TEL.: (972) 88 08 66 - 88 08 94

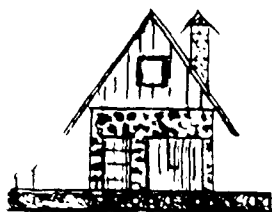
PUIGCERDÀ
(Girona)

Antiguitats E. ORRI

Major, 30

Tel. 88 02 87

PUIGCERDÀ

CONSTRUCCIONES
F. BRAVO

Colònia Simon, 17, 1er., 1a

Tel. 88 13 44

PUIGCERDÀ (girona)

Major, 13 — Telèfon 88 06 99 — Puigcerdà

selecciones

SOUVENIRS - JUGUETERIA
ARTICULOS REGALO

LISTAS DE BODA

PLAZA DEL CAMPANARIO, 10

Tel. 88 02 77

PUIGCERDÀ

electrodomèstics

PIRINEU

Avinguda Dr. Piguillem, 3

PUIGCERDÀ
(Girona)

CAN BORRELL

MAS CATALÀ

MERANGES (LA CERDANYA)

Tel. (972) 88 00 33

**CUINA TÍPICA CATALANA GUARDONADA
AMB ELS PREMIS "IGNASI DOMÈNECH"**

1978 - 1979 - 1980

**PREMI INTERNACIONAL DE TURISME
I GASTRONOMIA 1980**

MEMBRE DE LA "CHAINE DES ROTISSEURS"

PROMOTOR DEL "CONSELL CATALÀ DE LA CUINA"

**GUIES GASTRONÒMIQUES I TURÍSTIQUES D'ESPANYA:
CLASSIFICACIÓ: CAMPSA: 1 SOL - GOURMETOUR: 7 1/2 - 10**

(ACONSELLEM RESERVAR PLACA PER TELÈFON)